O‘ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlari uchun BMT YEIK standarti

(UNECE Standard for Edible Meat Co-Products, IDT)

Rasmiy nashr

O‘zbekiston standartlar instituti

Toshkent

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

So‘zboshi

1 O‘zbekiston standartlar instituti tomonidan ISHLAB CHIQILDI.

2 O‘zbekiston standartlar institutining 2026-yil 14-sentabrdagi 32/XSt-26-sonli buyrug‘i bilan **TASDIQLANDI.**

3 Ushbu standart “UNECE Standard for Edible Meat Co-Products” xalqaro standartning matni bilan aynan o‘xshash.

4 DASTLABKI AMALGA KIRITILISHI

Ushbu milliy standartni va unga bo‘lgan o‘zgartishlarni O‘zbekiston hududida amalga kiritish, qayta ko‘rib chiqish yoki bekor qilish haqidagi axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarda chop etiladi.

Ushbu standartni talqin qilish yoki qo‘llashda tushunmovchiliklar yuzaga kelganda standartning asli yozilgan tillarining biridan foydalanish tavsiya etiladi.

Ushbu standartni O‘zbekiston hududida rasmiy tarqatish mutlaq huquqi O‘zbekiston standartlar institutiga tegishli

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Mundarija

IZOH		IV
MINNATDORCHILIK		V
1.	Kirish	1
2.	Minimal talablar	3
3	Xaridor tomonidan belgilanadigan talablar	4
4	Iste’mol qilinadigan go‘sht submahsulotlariga xaridor talablari uchun BMT YEK kodi	13
5	Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlarining tavsifi	15

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

IZOH
Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari sifati standartlari bo‘yicha ishchi guruh

BMTning Yevropa iqtisodiy komissiyasi (BMT YEK / UNECE) Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari sifati standartlari bo‘yicha Ishchi guruhi tomonidan ishlab chiqilgan tijorat sifati standartlari xalqaro savdoni yengillashtirish, yuqori sifatli ishlab chiqarishni rag‘batlantirish, daromadlilikni oshirish hamda iste’molchilar manfaatlarini ximoya qilishga xizmat qiladi. BMT YEK standartlaridan hukumatlar, ishlab chiqaruvchilar, savdogarlar, importchilar, eksportchilar va boshqa xalqaro tashkilotlar foydalanadilar. Ushbu standartlar qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining keng turini, jumladan, yangi uzilgan meva va sabzavotlar, quritilgan hamda qaqratilgan mahsulotlar, urug‘lik kartoshka, go‘sht, uzilgan gullar, tuxum va tuxum mahsulotlarini qamrab oladi.

Birlashgan Millatlar Tashkilotiga a’zo bo‘lgan har qanday davlat Ishchi guruh faoliyatida teng huquqlilik asosida ishtirok etishi mumkin. Qishloq xo‘jaligi standartlari bo‘yicha qo‘shimcha ma’lumotlar bilan rasmiy veb-saytimizda tanishishingiz mumkin: <www.unece.org/trade/agr>.

Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlari bo‘yicha ushbu qayta ko‘rib chiqilgan Standart Ishchi guruhining 2015-yil noyabr oyida bo‘lib o‘tgan 71-sessiyasida qabul qilingan ECE/CTCS/WP.7/2015/4 hujjati asosida tayyorlangan. Suratlar va tavsiflar Ishchi guruh tomonidan 2016-yil noyabr oyidagi 72-sessiyada ECE/CTCS/WP.7/2016/30 hujjati asosida qabul qilingan.

Izoh: Ushbu Standart qoidalari qamrab oladigan mahsulotlarni gipogiyena, ifloslantiruvchi moddalar, qoldiqlar yoki veterinariya dori vositalari va pestitsidlar, markirovkalash va markirovkalashga oid tegishli Kodeks standartlarining tegishli bo‘limlariga muvofiq tayyorlash va muomalada bo‘lish tavsiya etiladi.

(qo‘shimcha ma’lumotlar uchun: http://www.unece.org/trade/agr/standard/meat/meat_e.html)

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

MINNATDORCHILIK

BMT YEK standart uchun fotosuratlarni taqdim etganliklari uchun Fransiya va Amerika Qo‘shma Shtatlari delegatsiyalariga o‘z minnatdorchiligini bildiradi.

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

O‘ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlari uchun BMT YEK standarti

Стандарт ЕЭК ООН НА ПИЩЕВЫЕ МЯСНЫЕ СУБПРОДУКТЫ

UNECE Standard for Edible Meat Co-Products

Amalga kiritish sanasi: 14.11.2026

1 Kirish

1.1 Go‘sht mahsulotlari uchun BMT YEK standartlari

BMT YEKning go‘sht mahsulotlariga oid standartlarining maqsadi xaridor va sotuvchi o‘rtasidagi munosabatlarda foydalanish uchun xalqaro atamalarga oid tavsiyalarni ishlab chiqish orqali savdo tartib –taomillarini soddalashtirishdan iborat. Ushbu atamalar odatda xalqaro savdoga kiritiladigan go‘sht mahsulotlarini tavsiflash uchun xizmat qiladi hamda axborot uzatish va electron savdoni yuritish maqsadida kodlash tizimini nazarda tutadi. Tegishli matnlar muntazam ravishda yangilab borilishi sababli, ularga qo‘shimcha nomlarni kiritish zarur deb hisoblaydigan yoki mavjud nomlar noaniq yoki endi savdoga kiritilmayapti deb hisoblaydigan go‘sht sanoati vakillariga BMT YEK kotibiyatiga murojaat qilish taklif etiladi.

Ushbu nashr matni BMT YEKning Go‘shtni standartlashtirish bo‘yicha ixtisoslashtirilgan sho‘basi rahbarligida ishlab chiqilgan. U BMT YEK tomonidan ishlab chiqilgan yoki ishlab chiqilishi rejalashtirilgan standartlar seriyasining bir qismidir.

Quyidagi jadvalda BMT YEK standartlari mavjud bo‘lgan yoki ishlab chiqilayotgan hayvon turlari hamda ularning BMT YEK go‘sht kodida foydalaniladigan kodlari keltirilgan (4-bo‘limga qarang).

Qo‘shimcha ma’lumot olish uchun BMT YEK rasmiy veb-saytiga tashrif buyuring: www.unece.org/trade/agr/standard/meat/meat_e.html/. Ushbu veb-sayt, shuningdek, kodlashtirish tizimining tavsifi hamda BMT YEK kodini amaliyotga joriy etish uchun mo‘ljallangan maxsus qo‘llash identifikatorini o‘z ichiga oladi.

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Go‘sht turlari	*Go‘sht turi kodi (1-ma’lumotlar maydoni)*
Yirik shoxli qoramol go‘shti (mol go‘shti)	10
Yirik shoxli qoramol go‘shti (buzoq go‘shti)	11
Bug‘u	20
Cho‘chqa (Cho‘chqa qiymasi)	30
Qo‘y (Qo‘y go‘shti)	40
Kaprin (echki)	50
Lama	60
Alpaka	61
Tovuq	70
Kurka	71
O‘rdak	72
G‘oz	73
Quyon go‘shti	74
Ot go‘shti	80
Iste’molga yaroqli go‘sht mahsulotlari	90
Go‘sht qiymalarining chakana savdosi	91

1.2 Qo‘llanish doirasi

Ushbu Standart inson iste’moli uchun yaroqli bo‘lgan va sotuvga chiqariladigan oziq-ovqat go‘sht submahsulotlati uchun xalqaro atamani tavsiya etadi. U xaridorlarga go‘shtga ishlov berish, uni qadoqlash va o‘rash, shuningdek, xalqaro bozorda sotishga mo‘ljallangan go‘sht va go‘sht mahsulotlari savdosining ilg‘or tajribalari asosida muvofiqlikni baholash bo‘yicha keng tanlov imkoniyatini taqdim etadi.

Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlarini etkazib berishni amalga oshirish uchun oziq-ovqat mahsulotlari standartlari va veterinariya nazorati bilan bog‘liq tegishli me’yoriy talablarga ham rioya qilinishi shart. Mazkur standart boshqa hujjatlardatartibga solinadigan jihatlarni qamrab olmaydi; bunday qoidalar milliy yoki xalqaro huquqiy me’yorlar yoxud import qiluvchi mamlakat talablari doirasiga kiritilgan.

Ushbu Standartda mahsulot jo‘natilgandan so‘ng uning sifatini saqlab qolish hamda Hukumatlarga ushbu Standart qamroviga kirmaydigan oziq-ovqat gigiyenasi, tamg‘alash va boshqa masalalarning muayyan jihatlari bo‘yicha yo‘riqnomalar berish maqsadini ko‘zlaydigan boshqa xalqaro bitimlar, standartlar va amaliyot kodekslariga havolalar mavjud. Sog‘liqni saqlash va sanitariya talablari bo‘yicha xalqaro me’yor sifatida *Codex Alimentarius* Komissiyasining Standartlari, Yo‘riqnomalari va Amaliyot kodekslariga murojaat qilinishi lozim.

1.3 Qo‘llanilishi

Yetkazib beruvchilar barcha shartnoma va spetsifikatsiya talablariga javob beradigan mahsulotlarni yetkazib berish uchun javobgardirlar va ushbu muvofiqlikni ta’minlash uchun mo‘ljallangan sifat nazorati tizimini yo‘lga qo‘yishlari tavsiya etiladi.

Mahsulotlarning ushbu batafsil talablarga mos kelishiga ishonch hosil qilish uchun xaridorlar mahsulotning xaridor tomonidan belgilangan shartlarga muvofiqligini ta’minlash maqsadida mustaqil, xolis uchinchi tomon xizmatlaridan foydalanishni tanlashlari mumkin. Standart

STANDARTLAR INSTITUTI HAMKORLIGIDA © 25/03/2026 O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO‘JALIGI VAZIRLIGI

qoidalarni tushunishni osonlashtirish uchun submahsulotlarning ko‘rgazmali fotosuratlarini o‘z ichiga oladi.

1.4 Qabul qilinishi va nashr etilish tarixi

Ixtisoslashtirilgan bo‘limning tavsiyasiga ko‘ra, Qishloq xo‘jaligi sifat standartlari bo‘yicha ishchi guruh ushbu Standartning birinchi versiyasini o‘zining 64-sessiyasida qabul qilgan (havola: ECE/TRADE/C/WP.7/2008/21). Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlari bo‘yicha qayta ko‘rib chiqilgan Standart uning 2015-yil noyabr oyidagi 71-sessiyasida qabul qilingan va ECE/CTCS/WP.7/2015/4 hujjatiga asoslanadi. Fotosuratlar va tavsiflar Ishchi guruh tomonidan 2016-yil noyabr oyida o‘tkazilgan 72-sessiyada ECE/CTCS/WP.7/2016/30 hujjati asosida qabul qilingan.

BMT YIK ning go‘sht bo‘yicha standartlari nashr etilgandan keyin har uch yilda bir marta to‘liq qayta ko‘rib chiqiladi. Qayta ko‘rib chiqish natijalariga ko‘ra, zaruriyat tug‘ilganda yangi nashrlar chop etiladi. Tezkor e’tibor talab qiladigan o‘zgartirishlar BMT YIK rasmiy veb-saytida quyidagi manzilda e’lon qilinadi: http://www.unece.org/trade/agr/standard/meat/meat_e.html

2 Minimal talablar

Barcha oziq-ovqat submahsulotlari oziq-ovqat xavfsizligi va inspeksiya nazoratiga oid tegishli me’yoriy-huquqiy hujjatlarga muvofiq muntazam faoliyat yuritadigan korxonalarda so‘yilgan sog‘lom hayvonlardan olingan bo‘lishi shart.[1]

Oziq-ovqat submahsulotlar quyidagilardan iborat bo‘lishi kerak:

- Tovar ko‘rinishi saqlangan holda shikastlanmagan bo‘lishi;
- Ko‘zga tashlanadigan qon laxtalari va suyak bo‘laklardan xoli bo‘lishi;
- Har qanday ko‘zga tashlanadigan yot moddalar (masalan: loy, yog‘och, plastik, metal bo‘laklari[2]) dan xoli bo‘lishi;
- Noxush va begona hidsiz bo‘lishi;
- Spesifikasiyada ko‘rsatilmagan suyak bo‘laklari mavjud bo‘lmasligi;
- Mahsulotga jismoniy ta’sir ko‘rsatuvchi ezilishlarsiz;
- sovuqdan kuyishlarsiz[3].

Oziq-ovqat submahsulotlarini olib tashlash va tayyorlash ularning butunligi va Tovar ko‘rinishini saqlab qolish hamda keraksiz kesilishlarning oldini olish uchun yetarlicha ehtiyotkorlik bilan amalga oshiriladi.

---

[1] TQXTning Birlashgan hayvonlar salomatligi kodeksining QBM va SXM ni olib tashlash bo‘yicha talablariga muvofiqligi:
www.oie.int/en/international-standard-setting/terrestrial-code/access-online

[2] Buyurtmachi tomonidan ko‘rsatilganda, iste’molbop submahsulotlar metall zarrachalarini aniqlash sinovidan o‘tkaziladi.

[3] Sovuqdan kuyish— bu qisman yoki to‘liq dastlabki rangning o‘zgarishi (odatda ochroq) va/yoki ushlab ko‘rgandagi xossalari (quruq, g‘ovak) bilan tavsiflanuvchi sirtning qaytarib bo‘lmaydigan mahalliy yoki keng qamrovli suvsizlanish sohasi.

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

3. Xaridor tomonidan belgilanadigan talablar

Quyidagi kichik bo‘limlarda xaridor belgilashi mumkin bo‘lgan talablar va oziq-ovqat go‘sht submahsulotlarini kodlash uchun BMT YEK tizimi doirasida qo‘llaniladigan kodlar bayon etilgan (4-bo‘limga qarang).

3.1 Qo‘shimcha talablar

Xaridor tomonidan belgilanadigan talablar, kodda hisobga olinmaydigan (masalan, 9-“Boshqalar” kodi qo‘llanilganda) yoki mahsulot yoxud qadoq tavsifiga qo‘shimcha aniqliklar kiritadigan talablar xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilishi hamda hujjat bilan tasdiqlanishi lozim.

3.2 Turlar

Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlari uchun 1.1-bo‘limda belgilanganidek, 1-ma’lumotlar maydonida 90-koddan foydalaniladi.

3.3 Mahsulot/bo’lak

2-ma’lumotlar maydonidagi to‘rt xonali mahsulot kodi 5-bo‘limda belgilangan.

3.4 Sovutish va muzlatish

Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlari sovutilgan, muzlatilgan yoki chuqur muzlatilgan holda sotuvga chiqarilishi mumkin. Qo‘llanilgan sovutish usuliga qarab, mahsulot vazni bo‘yicha yo‘l qo‘yiladigan chetlanishlar xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilishi lozim. Yetkazib berishning barcha bosqichraida atrof-muhit harorati shunday bo‘lishi kerakki, u quyidagi ko‘rsatkichlarga muvofiq mahsulotning barcha qismlarining ir xil ichki haroratini ta’minlashi lozim:

Sovutish kodi (4-ma’lumotlar maydoni)	**Toifa**	**Tavsif**
0	Ko‘rsatilmadi	Toifa ko‘rsatilmadi
1	Sovutilgan	So‘yishdan keyingi sovutish jarayonidan so‘ng har qanday vaqtda mahsulotning ichki harorati −1,5 °C dan kam bo‘lmagan va +7 °C dan yuqori bo‘lmagan darajada saqlanadi.
2	Muzlatilgan	Muzlatishdan so‘ng har qanday vaqtda mahsulotning ichki harorati −12 °C dan yuqori bo‘lmagan darajada saqlanadi.
3	Chuqur muzlatilgan	Muzlatishdan so‘ng har qanday vaqtda mahsulotning ichki harorati −18 °C dan yuqori bo‘lmagan darajada saqlanadi.
4–8	Kodlar qo‘llanilmaydi	—
9	Boshqa	—

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

3.5 Mahsulot tarixi

3.5.1 Mahsulot tarixini kuzatish

Xaridorning talabiga binoan mahsulot tarixi to‘g‘risidagi ma’lumotlarni taqdim etish uchun kuzatuv tizimi zarur. Buning uchun shlab chiqarishning barcha tegishli bosqichlarida oziq-ovqat go‘sht submahsulotlari, karton qadoqlar va bo‘laklarni aniqlashning tekshirilishi mumkin bo‘lgan usulidan foydalanish lozim. Mahsulotga ilova qilinadigan hujjatlar da’volarni asoslash uchun foydalanishga yaroqli bo‘lishi, tartib-taomillarning muvofiqligi esa 3.10-bo‘limdagi Muvofiqlikni baholashga oid talablar to‘g‘risidagi nizomga muvofiq tasdiqlanishi kerak.

3.5.2 Submahsulotlar toifalari

Submahsulot toifasi kodi (3-ma’lumotlar maydoni)	**Toifa**	**Tavsif**
00	Ko‘rsatilmadi	Toifa ko‘rsatilmadi
10	Mol sub-mahsulotlari	Yirik shoxli mol
11	Buzoq sub-mahsulotlari	
30	Cho‘chqa sub-mahsulotlari	
40	Qo‘y sub-mahsulotlari	
42	Qo‘zichoq sub-mahsulotlari	
50	Echki sub-mahsulotlari	
52	Echki bolalari sub-mahsulotlari	
80	Otlarning sub-mahsulotlari	
99	Boshqalar	Boshqa har qanday toifadagi submahsulotlar xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilgan

3.5.3 Parvarishlash tizimi

Xaridor parvarishlash tizimini belgilashi mumkin. Har qanday holatda ham parvarishlash import qiluvchi mamlakatda amal qilayotgan me’yorlarga muvofiq amalga oshirilishi kerak. Agar bunday normalar mavjud bo‘lmasa, eksport qiluvchi mamlakat qonunchiligi qo‘llaniladi.

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Ishlab chiqarish tizimi kodi (6-ma’lumotlar maydoni)	Toifa	Tavsif
0	Ko‘rsatilmadi	Tizim ko‘rsatilmadi
1	Asosan yopiq binolarda	Hayvonlarni yopiq binolarda saqlashga asoslangan ishlab chiqarish usullari
2	Cheklangan ochiq maydonda	Erkin harakatlanish imkoniyati cheklangan sharoitlarga asoslangan ishlab chiqarish usullari
3	Yaylovda	Ochiq yer maydonlaridan (yaylovlardan) foydalanishga asoslangan ishlab chiqarish usullari
4	Organik	Import qiluvchi mamlakatning organik ishlab chiqarish bo‘yicha qonunchiligiga mos keladigan ishlab chiqarish usullari
5–8	Kodlar qo‘llanilmaydi	
9	Boshqa	Xaridor va sotuvchi o‘rtasida

3.5.4 Oziqlantirish tizimi

Buyurtmachi tomonidan oziqlantirish tizimiga nisbatan aniq talablar belgilanishi mumkin. Har qanday holatda ham oziqlantirish import qiluvchi mamlakatda amalda bo‘lgan me’yoriy-huquqiy hujjatlar talablariga mos kelishi shart. Agar bunday me’yoriy hujjatlar mavjud bo‘lmasa, oziqlantirish tizimi xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishiladi.

Oziqlantirish tizimi kodi (7-ma’lumotlar maydoni)	Toifa	Tavsif
0	Ko‘rsatilmadi	—
1	Don bilan oziqlantirilgan	Rasionning asosiy qismini don mahsulotlari tashkil etadi
2	O‘t-xashak bilan oziqlantirilgan	Rasionning asosiy qismini o‘t-xashak tashkil etadi, biroz donli oziqa qo‘shimchalari bilan
3	Faqat o‘t-xashak bilan oziqlantirilgan	O‘t-xashak rasionning yagona tarkibiy qismi hisoblanadi

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Oziqlantirish tizimi kodi (7-ma’lumotlar maydoni)	Toifa	Tavsif
4	Sutli oziqlantirish	Sut asosida oziqlantirish tizimi
5	Reseptli oziqlantirish. Shuningdek, emxashak	Sut o‘rnini bosuvchi sun’iy aralashmalarga asoslangan oziqlantirish tizimi
6	Funksional	Mahsulotning ayrim xususiyatlarini yoki uning ozuqaviy qiymatini o‘zgartirishga qaratilgan maxsus boyitilgan oziqlantirish tizimi
7–8	Kodlar qo‘llanilmaydi	
9	Boshqa	Xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilgan har qanday boshqa oziqlantirish tizimi

3.5.5 So‘yish tizimi

Buyurtmachi tomonidan so‘yish tizimiga nisbatan aniq talablar belgilanishi mumkin. So‘yish jarayoni har qanday holatda ham import qiluvchi mamlakatda amalda bo‘lgan me’yoriy-huquqiy hujjatlar talablariga mos kelishi shart. Agar bunday me’yoriy hujjatlar mavjud bo‘lmasa, so‘yish tizimi xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishiladi.

So‘yish tizimi kodi (8-ma’lumotlar maydoni)	Toifa	Tavsif
0	Ko‘rsatilmadi	—
1	An’anaviy	Hayvonlarni so‘yishdan oldin karaxt qilish
2	Koshser	Tegishli diniy-marosimiy so‘yish tartib-taomillari qo‘llanilgan
3	Halol	Tegishli diniy-marosimiy so‘yish tartib-taomillari qo‘llanilgan
4–8	Kodlar qo‘llanilmaydi	
9	Boshqa	So‘yishning har qanday boshqa ruxsat etilgan usuli sotuvchi va xaridor tomonidan ko‘rsatilishi kerak

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

3.5.6 So‘yishdan keyingi ishlov berish tizimi"

Buyurtmachi tomonidan so‘yishdan keyingi ishlov berish tizimiga nisbatan aniq talablar belgilanishi mumkin. Har qanday holatda ham so‘yishdan keying ishlov berish jarayoni import qiluvchi mamlakatda amalda bo‘lgan me’yoriy-huquqiy hujjatlar talablariga mos kelishi kerak. Agar bunday me’yoriy hujjatlar mavjud bo‘lmasa, so‘yishdan keyingi ishlov berish tizimi xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishiladi.

So‘yishdan keyingi ishlov berish kodi (9-ma’lumotlar maydoni)	**Toifa**	**Tavsif**
0	Ko‘rsatilmadi	
1	Yuvish	Xom submahsulotlarni chuchuk suvda yuvish
2	Qaynoq suvda chayish	65–75 °C haroratli suvda yuvish
3	Chala qaynatilgan	Bir necha daqiqa davomida qaynayotgan suvga botirilgan
4	Qaynatilgan va oqartirilgan	Oqartiruvchi modda bo‘yoq/vosita qo‘shilgan qaynayotgan suvga bir necha daqiqa davomida botirilgana
5	Qaynoq suvda chayish-oqartirish	Ushbu ishlov berish jarayoniga oqartiruvchi modda qo‘shilishi mumkina
6	Ichak yog‘ini olib tashlash[b]	
7	Ichak shilliq qavatini olib tashlash	
8	Ichak yog‘i va shilliq qavatini olib tashlash[a]	
9	Ko‘rsatilgan boshqa usul	Xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilgan holda belgilangan oziq-ovqat submahsulotlarga so‘yishdan keyingi ishlov berish tizimi

[a] Ayrim mamlakatlarda oqartiruvchi moddalar qo‘shishga ruxsat berilmaydi.

[b] Buyurtmachi va sotuvchi mahsulotda qoladigan yog‘ning foiz miqdorini o‘zaro kelishib olishlari kerak.

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Izoh: Alohida bozorlarda amal qiladigan talablar o‘ziga xos xavfga ega materiallarni olib tashlashni tartibga soluvchi aniq qoidalarni o‘z ichiga oladi.

3.6 Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlarining rangi

Oziq-ovqat submahsulot rangi kodi (10-ma’lumotlar maydoni)	Toifa	Tavsif
0	Ko‘rsatilmadi	
1	Ko‘rsatilgan	Oraliq ko‘rsatilish talab etiladi
2–9	Kodlar qo‘llanilmaydi	

Rangga nisbatan aniq talablar, zarur hollarda, xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishib olinishi kerak

3.7 Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlarining o‘lcham/massa diapazonlari

O‘lcham/vazn oraliqlari kodi (12-ma’lumotlar maydoni)	Toifa	Tavsif
0	Ko‘rsatilmadi	
1	Vazn	Oraliq ko‘rsatilishi talab etiladi
2	Diametr	Oraliq ko‘rsatilishi talab etiladi
3	Uzunlik	Oraliq ko‘rsatilishi talab etiladi
4	Diametr va uzunlik	Oraliq ko‘rsatilishi talab etiladi
5	Vazn va diametr	Oraliq ko‘rsatilishi talab etiladi
6	Vazn va uzunlik	Oraliq ko‘rsatilishi talab etiladi
7	Vazn, diametr va uzun-lik	Oraliq ko‘rsatilishi talab etiladi
8	Ko‘rsatilgan boshqa ko‘rsatkich	Oraliq ko‘rsatilishi talab etiladi

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

O‘lcham/vazn oraliqlari kodi (12-ma’lumotlar maydoni)	Toifa	Tavsif
9	Kod qo‘llanilmaydi	

3.8 Qadoqlash, saqlash va tashish

3.8.1 Tavsif va qoidalar

Birlamchi qadoq- bu mahsulot bilan bevosita aloqada bo‘ladigan va oziq-ovqat uchun yaroqli, sifatli materiallardan tayyorlanishi kerak bo‘lgan o‘ramdir. Ikkilamchi qadoq esa birlamchi o‘ramdagi mahsulotlarni o‘z ichiga oladi. Saqlash va tashish vaqtida iste’mol qilinadigan go‘sht submahsulotlari quyidagi minimal talablarga muvofiq qadoqlanishi kerak:

·Qadoqlangan yoki qadoqlanmagan holda sovitilgan;

·mahsulotni himoya qiluvchi o‘ramda muzlatilgan/chuqur muzlatilgan;

·Tuzlangan yoki namokobda;

·yakka tartibda qadoqlangan;

·uyma holda qadoqlangan (masalan, plastic yoki mumlangan karton konteynerlarda, bochkalarda);

·uyib qo‘yilgan (masalan, qavatma-qavat);

·Vakuumda qadoqlangan (VAC);

·O‘zgartirilgan gaz muhitida qadoqlangan (MAP);

·Boshqa usullar bilan qadoqlangan.

Yetkazib berishdan oldngi saqlash sharoitlari va tashish uchun ishlatiladigan uskunalar oziq-ovqat go‘shtli submahsulotlarining jismoniy, xususan, termik holatiga (ya’ni, sovutilgan, o‘zgartirilgan atmosfera sharoitida sovutilgan, muzlatilgan yoki chuqur muzlatilgan holatiga) mos bo‘lishi hamda import qiluvchi mamlakat talablariga javob berish kerak. Tez buziladigan oziq-ovqat mahsulotlarini xalqaro tashish to‘g‘risidagi va ushbu tashishlar uchun mo‘ljallangan maxsus transport vositalari to‘g‘risidagi BMT YEK Bitimining qoidalariga e’tibor qaratish lozim. (http://www.unece.org/trans/main/wp11/atp.html).

3.8.2 Qadoqlash kodi

Qadoqlash kodi (13-ma’lumotlar maydoni)	Toifa
0	Ko‘rsatilmadi
1	Yakka tartibda qadoqlangan
2	Uyma holda qadoqlangan (masalan, plastic yoki mumlangan katon konteynerlarda, boshkalarda)
3	Uyib qo‘yilgan (masalan, qavatma-qavat)
4	Vakuumda qadoqlangan
5	O‘zgartirilgan gaz muhitida qadoqlangan

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qadoqlash kodi (13-ma’lumotlar maydoni)	**Toifa**
6–8	Kodlar qo‘llanilmaydi
9	Boshqa

3.9 Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlarining tovar birliklarida yoki ularga biriktirilgan yorliqlarda ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan ma’lumotlar

3.9.1 Majburiy ma’lumotlar

Import qiluvchi mamlakatlarning milliy talablariga zarar yetkazmagan holda, mahsulot tamg‘alarida quyidagi ma’lumotlar ko‘rsatilishi shart:

Tamg‘alash ma’lumotlari	**Qadoqlangan yoki idishlarga joylangan go‘sht**
Kleymo	X
Qushxona raqami yoki to‘p raqami	X
So‘yilgan sana (ixtiyoriy)	X
Qadoqlangan sana	X
Mahsulot nomi	X
Har bir mamlakat talablariga muvofiq yaroqlilik muddati to‘g‘risida ma’lumot[d]	X
Har bir mamlakat talablariga muvofiq yaroqlilik muddati	X
Harorat yoki saqlash usullari: sovutilgan, muzlatilgan, chuqur muzlatilgan, tuzlangan yoki tuzli eritmada	X
Saqlash sharoitlari (3.4-bo‘lim sovitish qarang)	X
Qadoqlovchi, qayta ishlovchi yoki sotuvchini tegishli tarzda identifikatsiyalash	X
Miqdori (dona soni)	X
Netto vazni	X

[d] Saqlash muddati to‘g‘risidagi ma’lumot har bir import qiluvchi mamlakat talablariga muvofiq “…. Gacha iste’mol qilinsin” yoki “… gacha yaroqli” deb ko‘rsatilishi mumkin.

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

3.9.2 Qo‘shimcha ma’lumotlar

Import qiluvchi mamlakat qonunchiligi talabi bo‘yicha, xaridorning so‘roviga ko‘ra yoki qayta ishlovchining tanloviga ko‘ra mahsulot tamg‘alarida qo‘shimcha ma’lumotlar ko‘rsatili shiga yo‘l qo‘yiladi. Agar bunday ma’lumotlar ko‘rsatilgan bo‘lsa, mahsulotga oid ushbu tasdiqlar/da’volar tasdiqlanuvchan bo‘lishi shart (shuningdek, 3.5.1-bo‘limga qarang).

Bunday mahsulotga oid tasdiqlar/da’volarga quyidagilar misol bo‘la oladi:

- Chorva mollarining xususiyatlari, yetishtirish va oziqlantirish tizimlari;
- Tug‘ilgan mamlakati;
- Parvarish qilingan mamlakat(lar);
- So‘yilgan mamlakati;
- Qadoqlangan mamlakat(lar);
- Kelib chiqqan mamlakat(lar). Ushbu standartda “kelib chiqqan mamlakat” atamasi jonliqning tug‘ilishi, o‘stirilishi, so‘yilishi, qayta ishlanishi/nimtalanishi va qadoqlanishi aynan bir mamlakatda amalga oshirilganligini ko‘rsatish uchun mo‘ljallangan;
- So‘yish va so‘yishdan keyingi ishlov berish tizimlari;
- Parvarish qilingan va qayta ishlangan tizimlar;
- Miqdori (dona/bo‘laklar soni);
- So‘yilgan sanasi;
- So‘yish raqami;
- Saqlash sharoitlari (haroratdan tashqari).

3.10 Muvofiqlikni baholash talablariga oid qoidalar

Xaridor uchinchi tomondan mahsulotning sifat/nav/tasnif talablariga, xaridor tomonidan ko‘rsatilgan savdo standarti qoidalariga va/yoki hayvonlarni idenfikasiya qilish qoidalariga muvofiqligini baholashni talab qilishi mumkin. Quyidagi individual muvofiqlik baholari yoki ularning kombinatsiyasi tanlanishi mumkin:

Sifati/nav/tasnif talablariga muvofiqlikni baholash (sifat): uchinchi tomon mahsulotni ko‘zdan kechirib, uning talab qilingan sifat darajasiga mosligini tasdiqlaydi. Uchinchi tomonning tasdiqlovchi organi nomi va qo‘llaniladigan sifat standarti 3.1 bo‘limda ko‘rsatilgandek belgilanishi kerak.

Savdo standarti bo‘yicha muvofiqlikni baholash (savdo standarti): uchinchi taraf, sifat darajasi bundan mustasno bo‘lgan holda, mahsulotning ushbu savdo standartida ko‘rsatilgan va xaridor tomonidan belgilangan shartlarga muvofiqligini tekshiradi va sertifikatlaydi. Uchinchi taraf sertifikatlashtirish organining nomi 3.1-bo‘limda ko‘rsatilganidek belgilanishi shart. Xaridor uchinchi taraf sertifikatlashtirish organi nomidan keyin sertifikatlanishi lozim bo‘lgan xaridor tomonidan belgilangan opsiyalarni ixtiyoriy ravishda ko‘rsatishi mumkin.

Hayvonlarni/to‘pini identifikasiyalashning muvofiqligini baholash (hayvonlarni/to‘pini identifikatsiyalash): uchinchi tomon mahsulotni ko‘rib chiqadi va uning kelishilgan talablarga muvofiqligini tasdiqlaydi.Uchinchi tomonning tasdiqlovchi organi nomi va tegishli talablar 3.1 bo‘limda ko‘rsatilganidek belgilanishi lozim.

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Muvofiqlikni baholash kodi (14-ma’lumotlar maydoni)	Toifa
0	Ko‘rsatilmagan
1	Sifat/nav/tasnifi bo‘yicha muvofiqlikni baholash (sifat)
2	Savdo standarti bo‘yicha muvofiqlikni baholash
3	hayvonlar/to‘pi identifikatsiyalash bo‘yicha muvofiqlikni baholash (jonliq IDsi)
4	Sifat va savdo standarti bo‘yicha muvofiqlikni baholash
5	Sifat hamda jonliq IDsi bo‘yicha muvofiqlikni baholash
6	Savdo standarti hamda jonliq IDsi bo‘yicha muvofiqlikni baholash
7	Sifat, savdo standarti hamda jonliq IDsi bo‘yicha muvofiqlikni baholash
8	Kod ishlatilmaydi
9	Boshqa

4. Iste’mol qilinadigan go‘sht submahsulotlariga xaridor talablari uchun BMT YEK kodi

4.1 Kodning ta’rifi

Oziq-ovqatbop go‘sht submahsulotlariga qo‘yiladigan xaridor talablarining UNECE kodi 14 ma’lumotlar maydoni va 20 ta raqamdan (3 ta raqam ishlatilmaydi) iborat bo‘lib, u 3 va 5-bo‘limlarda belgilangan kodlarning kombinatsiyasidir.

T/r	Nomi	Bo‘lim	Kod diapazoni
1	Hayvon turi	3.2	00–99
2	Mahsulot/bo‘lagi	5	0000–9999
3	Submahsulot toifasi	3.5.2	00–99
4	Sovutish rejimi	3.4	0–9
5	*Ishlatilmaydigan maydon*	–	0–9

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

T/r	Nomi	Bo‘lim	Kod diapazoni
6	Etishtirish/boqish tizimi	3.5.3	0–9
7a	Oziqlantirish tizimi	3.5.4	0–9
7b	*Ishlatilmaydigan maydon*	–	0–9
8	So‘yish tizimi	3.5.5	0–9
9	So‘yishdan keyingi ishlov berish tizimi	3.5.6	0–9
10	Oziq-ovqat submahsulot rangi	3.6	0–9
11	*Ishlatilmaydigan maydon*	–	0–9
12	O‘lcham/vazn oraliqlari	3.7	0–9
13	Qadoqlash	3.8.2	0–9
14	Muvofiqlikni baholash	3.10	0–9

4.2 Misol

Quyida keltirilgan kodlash misoli sovutilgan va vakuumda qadoqlangan, uchinchi tomon tomonidan sertifikatlangan, xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilgan texnologiya bo‘yicha so‘yishdan keying ishlovdan o‘tkazilgan, ko‘rsatilgan o‘lcham/massa oralig‘ida bo‘lgan va yaylov tizimidan foydalangan holda o‘stirilgan hamda ozuqa bilan boqilgan qoramol tanasini kesish natijasida olingan yurakning tavsifini ifodalaydi.

Ushbu mahsulotga BMT YEKning quyidagi kodi beriladi: **90610010103200710152.**

№	Nomi	Talab / Tavsif	Kod qiymati
1	Tur	Oziq-ovqat go‘shti submahsulotlari	90
2	Mahsulot / Bo‘lak	Yurak	6100
3	Submahsulot toifasi	Qoramol go‘shti	10
4	Sovutish	Sovutilgan	1
5	*Maydon ishlatilmagan*	—	0
6	Ishlab chiqarish tizimi	Yaylov	3
7a	Oziqlantirish tizimi	Em-xashak	2
7b	*Maydon ishlatilmagan*	—	0

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

№	Nomi	Talab / Tavsif	Kod qiymati
8	So‘yish tizimi	Ko‘rsatilmagan	0
9	So‘yishdan keyingi tizim	Boshqa ko‘rsatilgan	7
10	Oziq-ovqat submahsulot rangi	Ko‘rsatilgan	1
11	*Maydon ishlatilmagan*	—	0
12	O‘lcham / vazn oralig‘i	Og‘irlik	1
13	Qadoqlash	Vakuumli qadoqlangan (VAC)	5
14	Muvofiqlikni baholash	Savdo standartlariga muvofiqlikni baholash	2

5. Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlarining tavsifi

“Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlari” tushunchasining ta’rifi:

«Oziq-ovqat go‘sht submahsulotlari» suyiladigan hayvonlarning bo‘laklarini ajratishda mushakli “qizil yoki oq” go‘shtdan tashqari olinadigan mahsulotlardir. Go‘shtni qayta ishlash hamada so‘yilgan hayvonlar tanasining ichki a’zolari va kamroq qiymatga ega qismlari.

5.1 Ko‘p tilli mahsulotlar indeksi

Mahsulot	Inglizcha	sahifa	Fransuzcha	Ruscha	Ispancha*	Xitoycha
QARAMOL GO‘SHTI – KOD (10)						
6000	Uzunchoq kesilgan til		Langue coupe longue			
6010	Qisqa kesilgan til		Langue coupe courte			
6030	Shvetsariya usulida tilni kesib olish		Langue coupe suisse		Lengua	
6040	Til o‘zagi (tomoq qirqimlari)		Racine de la langue			
6045	Til osti go‘shti		Filets de racine de langue			
6050	Lunj		Joue		Quijada	
6060	Og‘iz chetining so‘rg‘ichsiz lunji		Joue - sans papilles		Nuez de quijada	
6061	Tomirli lunj go‘shti		Viande de bajoue			

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO‘JALIGI VAZIRLIGI

6260	Og‘izning so‘rg‘ichsimon chekkasi		Papilles			
6114	Bosh		Tête		Cabeza	
6240	Bosh go‘shti		Viande de la tête			
6120	Miya		Cervelle		Sesos	
6070	Dum		Queue		Rabo	
6080	Jigar		Foie		Hígado	
6090	Buyrak		Rognons		Riñón	
6211	Yurak va o‘pka		Basse			
6210	O‘pka		Poumons		Pulmones	
6183	Kekirdak (traxeya)		Trachée		Tráquea	
6100	Yurak		Cœur		Corazón	
6110	Ayri simon bez (buqoq bezi)		Thymus (ris)		Molleja	
6112	So‘lak bezlari		Glandes salivaires		Parótida	
6140	Katta qorin (qorin / qazuk)		Rumen (panse)		Mondingo	
6141	Katta qorin ustun-lari (mushak qismlari)		Piliers du rumen		Pilares del rumen	
6152	To‘r qorin (to‘rsi-mon oshqozon)		Réticulum (bonnet)		Bonete o Redecilla	
6154	Qatqorin (qatlama oshqozon)		Feuillet		Librillo	
6155	Shirdon		Abomasum		Cuajo	
2190	Yupqa diyafragma go‘shti		Abomasum			
2180	Qalin diyafragma go‘shti		Onglet			
6180	Urug‘don (urug‘ bezi / xaya)		Testicules		Creadillas	
6181	Erkaklik olati		Verge		Pene	
6182	Qizilo‘ngach		Œsophage			
6280	Qizilo‘ngach atro-fidagi go‘sht		Viande d’œsophage		Ligamentum nuchae	
6190	Taloq		Rate		Bazo	
6200	Paylar		Tendons			
6201	Bukuvchi paylar		Tendons fléchisseurs			
6202	Axilles (orqa oshiq) paylari		Tendons d’Achille			

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

6203	Diyafragma payi		Tissu tendineux			
6270	Diyafragma parda		Aponévrose du diaphragme		Membrana de l diafragma	
6271	Qorin devor pardasi		Aponévrose abdominale			
6272	Parda		Aponévrose			
6273	Bo‘yin payi		Ligament cervical postérieur (ligamentum nuchae)			
6493	Oyoqlar		Pieds			
6494	Sut bezlari		Glandes mammaires			
6495	To‘g‘ri ichak		Rectum (anus)			
6496	Inchichka ichak		Intestin grêle		Chinchulín	
6497	Yo‘g‘on ichak		Gros intestin		Tripa gorda	
6498	Ichaklar to‘plami		Intestin			
6450	Barqarorlashtirilgan qon		Sang stabilisé			
6451	Defibratsiyalangan qon		Sang défibriné			
6452	Qon plazmasi		Plasma sanguin			
6453	Qon zardobi		Sérum du sang			
BUZOQ GO‘SHTI – KOD (11)						
6500	Uzunchoq kesilgan til		Langue coupe longue			
6510	Qisqa kesilgan til		Langue coupe courte			
6520	Shveytsariya usulida tilni kesib olish		Langue coupe suisse			
6620	Bosh		Tête			
6621	Bosh suyagi		Crâne			
6570	Miya		Cervelle			
6524	Lunj go‘shti		Joue			
6614	Og‘izning so‘rg‘ichsimon chekkasi		Papilles (labiales)			
6624	Ichki a’zolar to‘plami (o‘pka, yurak, jigar)		Fressure			
6582	O‘pka		Poumons			
6550	Yurak		Cœur			
6530	Jigar		Foie			

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

6540	Buyrak		Rognons			
6559	So‘lak bezlari		Glandes salivaires			
6560	Ayri simon bez (buqoq bezi)		Thymus (ris)			
6561	Dum		Queue			
6580	Taloq		Rate			
6585	Bosh terisi		Masque			
6590	Paylar		Tendons			
6610	Yupqa diyafragma go‘shti		Hampe			
6611	Qalin diyafragma go‘shti		Onglet			
6622	Oyoqlar		Pieds			
6623	urug‘ bezi		Testicules			
6624	Ichki a’zolar to‘plami (o‘pka, yurak, jigar)		Fressure			
6625	Qizilo‘ngach		Œsophage			
6613	Qizilo‘ngach atro-fidagi go‘sht		Viande d’œsophage			
6626	Ichak		Intestin			
6628	oshqozon		Abomasum			
6629	Katta qorin (qorin / qazuk)		Rumen (estomac/panse)			
6632	Katta qorin ustun-lari (mushak qismlari)		Piliers du rumen			
6633	To‘r qorin (to‘rsi-mon oshqozon)		Réticulum (bonnet)			
6634	Qatqorin (qatlama oshqozon)		Feuillet (omasum)			
6640	Barqarorlashtirilga n qon		Sang stabilisé			
6641	Tarkibidan firbin olib tashlangan qon		Sang défibriné			
6642	Qon plazmasi		Plasma sanguin			
6643	Qon zardobi		Sérum du sang			
QO‘Y GO‘SHTI – KOD (40)						
ECHKI GO‘SHTI – KOD (50)						
7000	Uzunchoq kesilgan til		Langue coupe longue			
7010	Qisqa kesilgan til		Langue coupe courte			

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

7015	Shveytsariya usu-lida tilni kesib olish		Langue coupe suisse			
7150	Bosh		Tête			
7151	Bosh suyagi		Crâne			
7070	Miya		Cervelle			
7028	Lunj go‘shti		Joue			
7110	Bosh go‘shti qirqimlari		Viande de tête			
7140	Ichki a’zolar to‘plami		Fressure			
7141	Ichki a’zolar to‘plami		Basse			
7100	O‘pka		Poumons			
7030	Jigar		Foie			
7040	Buyrak		Rognons			
7050	Yurak		Cœur			
7060	Ayri simon bez (buqoq bezi)		Thymus (ris)			
7080	Katta qorin (oshqozon)		Rumen (estomac)			
7090	Taloq		Rate			
7091	Paylar		Tendons			
7130	Urug‘don		Testicules			
7485	Ichaklar (kolbasa qobiqlari)		Intestin			
7486	Inchichka ichak		Intestin grêle			
7487	Ko‘r ichak		Cæcum			
7495	Oyoqlar		Pieds			
7470	Barqarorlashtirilga n qon		Sang stabilisé			
7471	Defibratsiyalangan qon		Sang défibriné			
7472	Qon plazmasi		Plasma sanguin			
7473	Qon zardobi		Sérum du sang			
CHO‘CHQA GO‘SHTI – KOD (30)						
7500	Qisqa kesilgan til		Langue coupe courte			
7501	Shveytsariya usu-lida tilni kesib olish		Langue coupe suisse			
7502	Uzunchoq kesilgan til		Langue coupe longue			
7609	Til o‘zagi kesimi		Parure de ra-cine de langue			
7650	Lunj go‘shti		Joue			
7549	Bosh		Tête			

STANDARTLAR INSTITUTI #TMVRRU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

7550	Miya		Cervelle			
7585	Bosh terisi		Masque			
7586	Chakka go‘shti		Tempes			
7692	Quloqlar		Oreilles			
7693	Tumshug‘i		Groin			
7587	Lablar		Lèvres			
7525	Ichki a’zolar to‘plami		Fressure			
7524	Yurak va o‘pka		Cœur et poumons			
7540	Yurak		Cœur			
7526	O‘pka		Poumons			
7528	Kekirdak		Trachée			
7520	Jigar		Foie			
7530	Buyrak		Rognons			
7541	Qalin diyafragma go‘shti		Onglet			
7542	Yupqa diyafragma go‘shti		Hampe			
7543	Diyafragma		Diaphragme			
7510	Dum		Queue			
7515	Urug‘don		Testicules			
7527	Qizilo‘ngach		Œsophage			
7560	Oshqozon		Estomac			
7561	Oshqozon shilliq qavati (pepsinli)		Muqueuse (peptique) de l’estomac			
7570	Kapalaksimon kesilgan oshqozon		Estomac (coupe papillon)			
7571	Inchichka ichak		Intestin grêle			
7572	Ichak		Intestin			
7573	Yo‘g‘on ichak		Gros intestin			
7574	Ko‘r ichak		Cæcum			
7575	Yuqori chambar ichak		Chaudin			
7576	Qorin parda yog‘i		Suivant			
7577	To‘g‘ri ichak		Fuseau			
7578	Anal teshigi		Rosette			
7579	Tutqich		Ratis			
7580	Qovuq		Vessie			
7581	Bachadon		Utérus			
7582	Tuxumdonlar		Ovaires			
7600	Taloq		Rate			

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO‘JALIGI VAZIRLIGI

7670	Ayri simon bez		Thymus (ris)			
7671	So‘lak bezi		Glandes salivaires			
7672	Oshqozon osti bezi		Pancréas			
7679	Suyaklar		Os			
7681	Bo‘yin suyagi		Échine			
7684	Diyafragma payi		Tissu tendineux			
7690	Terisi		Peau			
7694	Quloq tubi		Racine d’oreille			
7695	Charvi yog‘i		Crépine			
7696	Qorin yog‘i		Gras abdominal			
7697	Qovurg‘a osti		Graisse de flanc			
7674	Barqarorlashtirilgan qon		Sang stabilisé			
7675	Defibratsiyalangan qon		Sang défibriné			
7676	Qon plazmasi		Plasma sanguin			
7677	Qon zardobi		Sérum du sang			
7583	Tozalangan yelka osti yog‘li go‘shti		Gras dans la longe			
4175	Old tuyoqlar		Pieds avant			
4176	Orqa tuyoqlar		Pieds arrière			

·Ispan tilidagi tarjimalar Argentina delegatsiyasi tomonidan taklif etilgan.

Iste’mol qilinadigan go‘sht submahsulotlari bo‘yicha BMT YEOK standarti uchun rasmlar

5.1.1 Qaramol, tur kodi (10)

Qaramol mahsuloti	Rasm
Uzunchoq kesilgan til – 6000 Uzunchoq kesilgan til — bu tilning o‘zagi bilan birga butun a’zosi bo‘lib, unda tilosti suyagining bigizsimon shoxidan boshqa barcha shoxlari qoldiriladi. Hiqildoq, hiqildoq usti pardasi va kekirdakning dastlabki uchta xalqasi qoldiriladi. O‘zagi kekirdakning uchinchi xalqasi sathida kesiladi; qizilo‘ngach va xalqum butunlay olib tashlanadi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: * Rangi (oq, qora yoki olacha);	

STANDARTLAR INSTITUTI #1MWBPU9JBQ1 25.09.2026 O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO‘JALIGI VAZIRLIGI

* Yog‘i olib tashlanganligi, epiteliysi olib tashlanganligi yoki sanitariya nazorati talablariga muvofiq bo‘ylama kesilganligi; * Qoldirilgan yog‘ qatlamining taxminiy qalinligi; * Limfa/so‘lak bezlari olib tashlanganligi; *Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotilishi taqiqlangan (xavf darajasi yuqori bo‘lgan materiallar) qismlari aniq ko‘rsatilishi kerak.	
Qisqa kesilgan til – 6010 Qisqa kesilgan til uzunchoq kesilgan tildan (6000) hiqildoq qopqog‘ining oldi va til osti suyagi orqa shoxlarining qalqonsimon tog‘ayidan bevosita orqaroqda, til o‘zagi va hiqildoqni kesib ajratish yo‘li bilan olinadi. Til osti suyagi bigizsimon-til osti shoxidan tashqari qoldirilib, hiqildoq usti suyagining uchi olib tashlanadi. Tilning o‘zagi taxminan 10 % yog‘ qoldirilib, “soxta yog‘siz go‘sht” gacha kesib olinadi; tilosti ezlari bundan mustasno, so‘lak bezlari olib tashlanadi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: * Limfa va so‘lak bezlari olib tashlanganligi; * Rangi (oq, qora yoki olacha); *Yog‘i olib tashlanganligi, epiteliysi olib tashlanganligi yoki sanitariya nazorati talablariga muvofiq bo‘ylama kesilganligi.	
Qaramol mahsuloti	**Rasm**
Shvetsariya usulida tilni kesib olish – 6030 Shvetsariya usulida tilni kesish kalta kesilgan (6010) tildan tayyorlanadi. Buning uchun tilning ventral (ostki) yuzasidagi yog’lar, hiqildoq usti tog’ayi uchi, til osti suyagi, til osti so’lak bezlari hamda jag’-til osti mushagi (M. mylohyoideus) olib tashlanadi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar:	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

* Rangi (oq, qora yoki olacha); *Yog‘i olib tashlanganligi, epiteliysi olib tashlanganligi yoki sanitariya nazorati talablariga muvofiq bo‘ylama kesilganligi.	
Til o‘zagi (tomoq qirqimlari) – 6040 Til o‘zagi uzun kesilgan tildan olinadi, u yumshoq to‘qima bo‘lib, tomoq a’zolarini o‘rab turadi (hiqildoq, kekirdakning uchta halqasi, so‘lak bezlari, limfa tugunlari, yog‘, biriktiruvchi to‘qima va yondosh muskullar).	
Til osti go‘shti – 6045 Til osti go‘shti til ildizidan-ildizning har ikki tomonidagi muskullarni (to‘sh-qalqonsimon va to‘sh-til osti muskullarini) olib tashlash yo‘li bilan olinadi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qaramol mahsuloti	Rasm
Lunj – 6050 Lunj – og‘izning chekka qismi bilan birga yuqori va pastki jag‘larning tashqi tomonini qoplab turuvchi mushak to‘qimasidir. U labdan boshlanib, og‘iz bo‘ylab quloq oldi so‘lak bezlarigacha davom etadi. Butun lunj labning tashqi qismini o‘z ichiga olmaydi, biroq og‘izning so‘rg‘ichsimon chetini qamrab oladi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: * Quloq oldi limfa/so‘lak bezlari qoldirilganligi yoki olib tashlanganligi; * Tashqi yog‘ qatlami olib tashlanganligi.	
Og‘iz chetining so‘rg‘ichsiz lunji – 6060 Yonoq (6050-kodli mahsulot) barcha so‘g‘onchalar va quloq oldi bezi olib tashlanib, qo‘shimcha ishlov beriladi. Limfa bezlari va so‘lak bezlari olib tashlanmaydi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: • Limfa bezlari va so‘lak bezlari olib tashlangan; • Tashqi yog‘ qatlami olib tashlangan.	
Tomirli lunj go‘shti – 6061 Paylardan tozalangan lunj go‘shti so‘rg‘ichsimon chetidan xoli bo‘lgan lunjdan quloq oldi limfa tugunlari, quloq oldi so‘lak bezlari va pastki jag‘ so‘lak bezlarini butunlay olib tashlash yo‘li bilan olinadi. Mahsulot tarkibiga faqat lunj mushaklari: M. masseter va M. buccinator, shuningdek, M. pterygoideus (pastki jag‘ ostida joylashgan) kirishi mumkin. Mahsulotda limfa tugunlari, so‘lak bezlari yoki boshning boshqa qismlaridan olingan mushak to‘qimalarining qoldiqlari bo‘lmasligi kerak.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qoramol go‘shti submahsulotlari	Rasm
Og‘izning so‘rg‘ichsimon chekkasi – 6260 Og‘izning so‘rg‘ichsimon chekkasi (baki) lunjdan (6050) olinadi. Buning uchun u M. masseter (chaynov mushagi) va M. buccinator (lunj mushagi) ning tabiiy birikish chizig‘i bo‘ylab kesib ajratiladi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Shilliq qavat olib tashlangan.	
Bosh (Head) – 6114 Ensa bo‘g‘imi va birinchi bo‘yin umurtqasi kesishuvi bo‘ylab (kesim bo‘yin umurtqalarining asosiy o‘qiga perpendikulyar ravishda amalga oshiriladi) tana go‘shtidan ajratib olingan va terisi shilingan butun qoramol boshi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun ruxsat etilmagan qismlar ko‘rsatilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi materiallar); ·Til olib tashlangan; ·Ko‘zlar olib tashlangan.	
Bosh go‘shti– 6240 Bosh go‘shti bosh qismidan tayyorlanadi va kalla suyagi hamda pastki jag‘dan ajratib olingan har qanday yoki barcha go‘sht bo‘laklarini o‘z ichiga oladi, biroq uning tarkibiga konusasimon so‘g‘onchalar kirmaydi. Bosh go‘shti tarkibiga tildan yoki bo‘yindan olingan limfa tugunlari, so‘lak bezlari, muskullar yoki kesim qoldiqlari kiritilmasligi kerak.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qoramol mahsulotlari	Rasm
Miya– 6120 Miya (miyacha, yarimsharlar, talamus va xalqasimon do‘nglikdan) iborat bo‘lib, orqa miyadan bevosita xalqasimon do‘nglikning orqa qismi bo‘ylab ajratiladi. *Tozalangan miya:* Miya to‘qimasi ko‘rinadigan darajada miya pardalari (teri yoki parda) olib tashlangan butun miya. Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun ruxsat etilmagan qismlar ko‘rsatilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi materiallar).	 
Dum – 6070 Dum tana go‘shtidan dumg‘aza va dum umurtqalari tutashgan bo‘g‘im bo‘ylab ajratib olinadi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Ortiqcha yog‘ qatlami kesib toza-langan; ·Umurtqalar soni.	
Jigar– 6080 Shtigel pallasini va kapsulani o‘z ichiga olgan butun a’zo. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: • Limfa tugunlari qoldirilgan yoki olib tashlangan; • Kovak vena olib tashlangan; • Boylam olib tashlangan; • Rangi; • Pardasi shilingan; • Hayvonning yoshi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qoramol mahsulotlari	Rasm
Buyrak– 6090 Qon tomirlari, siydik yo‘li va kapsulasi olib tashlangan butun a’zo. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: • Tashqi yog‘lar qoldirilgan yoki olib tashlangan; • Buyrak darvozasi va ichki yog‘lar olib tashlangan yoki qoldirilgan.	
Yurak va o‘pka – 6211 Bir-biriga tutashgan o‘pka va yurakdan iborat. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Birikkan a’zolarni olib tashlash uchun qo‘shimcha kesish.	
O‘pka– 6210 Butun a’zodan iborat. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: • Traxeya olib tashlangan; • O‘pka pallasiga ajratilgan; • Faqat diafraqmal palla; • Rangi.	
Traxeya – 6183 Traxeya odatda nafas tomori deb ataladi va hayvon nafas olish tizimining bir qismi hisoblanadi. Traxeya halqum asosidan ajratib olinadi va o‘pkagacha davom etib, u yerda uch qismga bo‘linadi. Traxeya bir qator tog‘ay halqalar, muskul hamda biriktiruvchi to‘qimalar va shilliq qavatdan iborat.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qoramol mahsulotlari	Rasm
Yurak – 6100 A’zoga kirish qismida qon tomirlari qisqartirib qirqilgan/kesilgan butun yurak. Yurak suyaklari olib tashlangan. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Yurak quloqchalari, aorta va o‘pka poyasi olib tashlangan; ·Yurak asosidagi yog‘ qatlami qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Ishlov berilmagan — qon tomirlari va yog‘lar qoldirilgan.	
Timus bezi (Oshqozon osti bezi) – 6110 Timus bezi (yosh erkak yoki urg‘ochi hayvonlardan olinadigan) traxeya bo‘ylab tomoq birikmasi bilan qoplangan. Atrofidagi yog‘lar olib tashlangan.	
So‘lak bezlari– 6112 So‘lak bezlari lunjning ichki qoplamasini o‘z ichiga oladi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qoramol mahsulotlari	Rasm
Katta qorin (oshqozon osti bezi) – 6140 Xashakli katta qorin: Katta qorin — bu to‘q rangli pardasi qoldirilgan, xom, yuvilgan va qaynoq suvda ishlov berilmagan qorin qismi. Tashqi yuzasi yog‘ to‘plamlaridan tozalab qirqiladi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·To‘rli qorin olib tashlangan yoki qoldirilgan; ·Ichki to‘q rangli qatlam olib tashlangan; ·Tuzlangan. *Qaynoq suvda ishlov berilgan katta qorin:* Katta qoringa keyinchalik qo‘shimcha ishlov beriladigan bo‘lsa, u qaynoq suvda oqartiriladi va zichlashtiriladi (issiq suvda yuvilib, toza ishlov berish apparatidan o‘tkaziladi). Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: • To‘rli qorin olib tashlangan yoki qoldirilgan; • Yog‘ olib tashlanganligi hamda boylam kesilgan yoki kesilmaganligi; • Yog‘ 80°C haroratdagi suv bilan olib tashlangan yoki tashlanmaganligi; • Suvda yoki sovutgichli omborda sovutilganligi; • Mahsulot ishlab chiqarilgan kunning ertangi kun muzlatilishi yoki muzlatilmasligi; • Mahsulot tabiiy rangda ekanligi yoki oqartirilganligi.	 Xashakli katta qorin  *Qaynoq suvda ishlov berilgan katta qorin*
Katta qorin burmalari (Katta qorin ustunlari)– 6141 Katta qorin ustunlari katta qorindan (6140-kodli mahsulot) bir butun bo‘lak holida ajratib olinadi. Tashqi yog‘ to‘plamlari olib tashlanadi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

To‘rli qorin (Asalari inisimon kaltakash– 6152 To‘rli qorin yoki asalari inisimon kaltakash katta qorindan (6140-kodli mahsulot) ajratib olinadi va uning to‘q rangli ichki qatlami olib tashlanadi. To‘rli qorin xom holatda yoki qaynoq suvda kuydirilgan hamda oqartirilgan holatda tayyorlanadi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: • Qaynoq suvda kuydirilgan va/yoki oqartirilgan; • Tabiiy shaklida qoldirilgan yoki tilib bo‘lingan.	
Qatqorin (Kitobsimon kaltakash)– 6154 Qatqorin kavsh qaytaruvchi hayvonlarning uchinchi oshqozoni bo‘lib, u ingichka mushak burmalari (yaproqlari/varaqlar)ni o‘z ichiga oladi hamda shirachilik (sut oshqozon) va to‘rli qorin o‘rtasida joylashgan.	
Shirdon– 6155 Shirdon kavsh qaytaruvchi hayvon oshqozonining to‘rtinchi bo‘limi bo‘lib, undan oshqozon shirasi ajraladi; qatqorin va o‘n ikki barmoq ichak o‘rtasida joylashgan. Oshqozon o‘n ikki barmoqli ichakdan kuchli mushak sfinkteri — oshqozon chiqish qopqog‘i (*pyloric valve*) orqali ajralib turadi.	
Yupqa diafragma– 2190 Yupqa diafragma — bu diafragmaning qovurg‘a qismidagi muskuli. Yog‘siz qizil muskulni qoplamagan barcha oq paysimon to‘qimalar olib tashlanadi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Qoplab turuvchi yog‘ va parda qoldirilgan yoki olib tashlangan.	
Qoramol mahsulotlari	**Rasm**

STANDARTLAR INSTITUTI #TMVBRU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qalin diafragma – 2180 Qalin diafragma — diafragmaning bel umurtqa qismidagi muskulidir. Barcha biriktiruvchi to‘qima, parda va yog‘lar olib tashlanadi.	
Urug‘donlar – 6180 Urug‘donlar dumsimon chetiga birikkan ortiqcha urug‘don bezini hamda urug‘donning konusasimon boshchasiga yaqin joylashgan arqonsimon naychani (urug‘ yo‘lini) olib tashlash orqali tayyorlanadi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Kapsulasi qoldirilgan yoki olib tash-langan.	
Erkaklik olati – 6181 Erkak jinsiy a’zosi. Tashqi teri qatlami olib tash-langan. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Asosiy birikish joyidagi to‘qima qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Uchi qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Yog‘ olib tashlangan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qoramol mahsulotlari	Rasm
Qizilo‘ngach – 6182 Qizilo‘ngach (Esophagus) naysimon mushakli a’zo bo‘lib, u ovqatni halqumdan oshqozonga o‘tkazadi. Qizilo‘ngach shilliq parda bilan qoplangan bo‘lib, uning ostida yutilgan ovqatni me’daga haydovchi muskullar joylashgan.	
Qizilo‘ngach go‘shti – 6280 Qizilo‘ngachning halqumdan to katta qorin (oshqozon)gacha bo‘lgan go‘shtli qismi.	
Taloq – 6190 Taloq qon tomirlari olib tashlangan holda tayyorlanadi.	
Paylar – 6200 Paylar qoramol tana go‘shtidan tayyorlanib, oldingi va orqa oyoqlarning yuza hamda chuqur buquvchi paylari va ularni o‘rab turuvchi tolali to‘qimalardan iborat. Paylar skelet tuzilishining muayyan qismi sifatida tayyorlanishi va tavsiflanishi mumkin, masalan, Axill payi, buquvchi paylar.	
Buquvchi paylar– 6201 Paylar oldingi oyoqlarning yuza va chuqur buquvchi paylari hamda ularni o‘rab turuvchi tolali to‘qimalardan iborat.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qoramol mahsulotlari	Rasm
Axill paylari– 6202 Axill paylari orqa oyoqlarni tutashtirib turuvchi pay o‘simtasi hamda ularni o‘rab turuvchi tolali to‘qimalardan iborat.	
Diafragma payi– 6203 Diafragma payi diafragma go‘shtidan ajratib olinganda sarg‘ish elastik yoki oq rangli tolali biriktiruvchi to‘qima bo‘lishi mumkin. U pergament ko‘rinishiga ega bo‘ladi. Alohida ko‘rsatilganda, u zararlanmagan quymuch-qushchiq boylami, yelka payi hamda tirsak payi ham bo‘lishi mumkin.	
Diafragma pardasi– 6270 Diafragma pardasi — bu fastsiya. Parda oz miqdordagi mushak tolalari yoki qizil go‘sht hamda u bilan bog‘liq yog‘ni o‘z ichiga olishi mumkin. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Diafragma chetidan go‘shtli qismlar va u bilan bog‘liq bo‘laklar olib tashlangan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qoramol mahsulotlari	Rasm
Qorin old devorining aponevrozi – 6271 Diafragma pardasi — yupqa diafragma va/yoki qalin diafragma bilan bog‘liq pishiq tolali parda (qorin parda astarining qoplami yoki qorin devori pardasi). Diafragma pardasi oz miqdordagi mushak ustunlari (tolalari) va u bilan bog‘liq yog‘ni o‘z ichiga olishi mumkin.	
Parda – 6272 Parda — bu mushak yoki a’zolar uchun g‘ilof shakllantiruvchi biriktiruvchi to‘qima qatlamidir. Tana go‘shtining mushak tizimida joylashgan pardalarning turli turlari mavjud. Tashqi yupqa seroz parda muskul yuzasidan ajratib olingan perimiziydir, (masalan, yonbosh steyki — Flank steak, lahm go‘sht — Tenderloin). Qalin fastsiya pardasi — bir nechta muskul guruhlarini qoplab turuvchi kumushrang fastsiya astari. Ajratib olinishi mumkin bo‘lgan boshqa pardalarga qorin pardasi va plevra kiradi. ·Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Alohida muskul yoki muskul guruhlaridan ajratib olinganligi;	
Bo‘yin elastik boylami (Bo‘yin payi) – 6273 Bo‘yin elastik boylami yoki bo‘yin payi — umurtqa pog‘onasi bo‘ylab davom etadigan va tana go‘shtining bo‘yin hamda ko‘krak qismida yaqqol ko‘rinib turadigan o‘simtalar usti boylamining katta qismidir. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Butun yoki alohida qismlar holida; · Qoldirilgan go‘sht qoldiqlarining maqbul/ruxsat etilgan darajasi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qoramol mahsulotlari	Rasm
Oyoqlar / Tuyoqlar– 6493 Terisi shilingan yoki qaynoq suvda kuydirilib tozalangan va tuklari yulingan oyoqlar: Oldingi oyoqlar bilak karsak suyaklari va karsak suyaklariga tutashgan bilak suyagi o‘rtasidagi bo‘g‘im bo‘ylab, orqa oyoqlar esa tovon suyaklari va katta oshiq suyagi o‘rtasidagi bo‘g‘im bo‘ylab kesiladi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Bo‘g‘im bo‘ylab arra bilan kesilgan yoki bo‘g‘imdan ajratilgan; ·Qaynoq suvda kuydirilgan yoki olovda kuydirilgan.	
Sut bezlari– 6494 Yelinlar. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Yog‘ qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Pishirilgan.	
To‘g‘ri ichak – 6495 To‘g‘ri ichak yo‘g‘on ichakning chambar ichak qismi oxiriga tutashadi va anal teshigi bilan tugaydi. U keng hamda kengaygan shaklga ega bo‘lib, yo‘g‘on ichak bilan solishtirganda ko‘proq parda qoplami bilan o‘ralgan.	
Ingichka ichak – 6496 Ingichka ichak o‘n ikki barmoqli ichak, och ichak va yonbosh ichakdan iborat. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun ruxsat etilmagan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (yuqori xavfga ega materiallar); ·Qoldirilgan yog‘ miqdori; ·Ichakning uzunligi; ·Shilliq qavat olib tashlangan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qoramol mahsulotlari	Rasm
Yo‘g‘on ichak– 6497 Yo‘g‘on ichak ko‘r ichak, chambar ichak va to‘g‘ri ichakdan iborat. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun ruxsat etilmagan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (yuqori xavfga ega materiallar); ·Qoldirilgan yog‘ miqdori; ·Ichakning uzunligi; ·Shilliq qavat olib tashlangan.	
Ichaklar to‘plami – 6498 Yo‘g‘on va ingichka ichaklarning birga qadoqlangan jamlanmasi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun ruxsat etilmagan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (yuqori xavfga ega materiallar); ·Qoldirilgan yog‘ miqdori; ·Ichakning uzunligi; ·Shilliq qavat olib tashlangan.	
Barqarorlashtirilgan qon – 6450 Natriy xlorid (NaCl) bilan konservatsiya-langan yoki konservatsiyalanmagan, sovutilgan yoki muzlatilgan barqarorlashtirilgan qon.	
Defibrinlangan qon– 6451 Natriy xlorid (NaCl) bilan konservatsiya-langan yoki konservatsiyalanmagan, sovutilgan yoki muzlatilgan defibrinlangan qon.	
Qon plazmasi– 6452 Barqarorlashtirilgan qondan qon hujay-ralarini olib tashlash orqali olingan, natriy xlorid (NaCl) bilan konservatsiyalangan yoki kon-servatsiyalanmagan, sovutilgan yoki muzlatilgan mahsulot.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qoramol mahsulotlari	Rasm
Qon zardobi– 6453 Defibrinlangan qondan qon hujayralarini olib tashlash orqali olingan, natriy xlorid (NaCl) bilan konservatsiyalangan yoki konservatsiya-lanmagan, sovutilgan yoki muzlatilgan mahsulot.	
Yog‘siz prostata bezi Prostata bezi asosidagi tortuvchi muskul (yoki go‘sht).	
Buzoq kallapo‘chasi Kallapo‘cha kalla qismidan barcha suyaklar (bosh chanog‘i) bir butun qilib ajratib olinadi. Tili olib tashlanadi. Alohida ko‘rsatilishi lozim bo‘lgan shartlar: ·yungsiz:	
Burun Kallapo‘chaning burun qismi. Anqlashtirilishi lozim: • Labning so‘rg‘ichli cheti bilan yoki chetisiz.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

5.1.2 Buzoq go‘shti, submahsulotlari, (11)

Buzoq submahsuloti	Rasm
Uzunchoq kesilgan til – 6500 Bizang suyagidan tashqari, ildizi va barcha til osti suyaklari bo‘lgan butun a’zo qoldiriladi. Hiqildoq, hiqildoq usti tog‘ayi va traxeyaning dastlabki uchta halkasi birikkan holda qoladi. Ildiz qismi traxeyaning uchinchi halkasi bo‘ylab toza ishlanadi; qizilo‘ngach va halqum to‘liq olib tashlanadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi materiallar); · Rangi (och/osil, qora yoki olacha); ·Yog‘ qatlami olib tashlangan, epiteliy qavati olib tashlangan yoki sanitariya-gigiyena tekshiruvidan so‘ng uzunlamasiga kesilgan; · Yog‘ qatlamining taxminiy qalinligi; · Limfa/so‘lak bezlari olib tashlangan.	
Kalta kesilgan til – 6510 Til uzunchoq kesilgan tildan (6500 rasm) tayyorlanadi va hiqildoq usti tog‘ayi oldidan hamda til osti suyaklarining qalqonsimon o‘sig‘i ortidan ildiz va tomoq qismidan ajratiladi. Bizang suyagidan tashqari til osti suyaklari qoldiriladi va hiqildoq usti tog‘ayining uchi olib tashlanadi. Tilning asosi taxminan 10% trimra yog‘ini qoldirgan holda "soxta go‘sht" chegarasigacha toza ishlanadi; til osti bezlaridan tashqari so‘lak bezlari olib tashlanadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Limfa bezlari va so‘lak bezlari olib tashlangan; ·Rangi (och/osil, qora yoki olacha); ·Yog‘ qatlami olib tashlangan, epiteliy qavati olib tashlangan yoki sanitariya-gigiyena tekshiruvidan so‘ng uzunlamasiga kesilgan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Buzoq submahsuloti	Rasm
Shvetsariya usulida tilni kesib olish – 6520 *Shvetsariya usulida tilni kesib olish (rasm 6510) tilning pastki yuzasidagi yog‘ qatlami, hiqildoq usti tog‘ayining uchi, til osti suyagi, til osti so‘lak bezlari hamda til tanasining jag‘- til mushaklari olib tashlanishi orqali olinadi.* *Anqlashtirilishi lozim:* ** Rangi (och, qora yoki olacha);* ** Yog‘ qatlami olib tashlangan, epiteliy qavati olib tashlangan yoki sanitariya-gigiyena tekshiruvidan so‘ng uzunlamasiga kesilgan.*	
Bosh – 6620 Butun buzoq boshi: ensa bo‘g‘imi va birinchi bo‘yin umurtqasi tutashgan joyidan kesib ajratiladi (kesim bo‘yin umurtqalarining asosiy o‘qiga vertikal ravishda amalga oshiriladi). Anqlashtirilishi lozim: ·Dimlangandan (issiq suvda ishlangandan) so‘ng junidan tozalanib tivitlangan; ·Terisi shilingan; ·Junidan tivitlangan, dimlangan va suyaklari olib tashlangan; ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi materiallar); ·Rangi.	
Bosh suyagi –6621 Bosh suyagi (pastki jag‘siz) miyalari bilan. Alohida ko'rsatilishi lozim (aniqlashtirilishi shart): ·Ba'zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko'rsatilishi shart (maxsus xavf guruhiga kiruvchi materiallar / xavfli xomashyo).	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Buzoq submahsuloti	Rasm
Miya 6570 Miya (miyacha, yarimsharlar, ko‘ruv do‘ngliklari va halqasimon bo‘rtiq ko‘prigi) dan iborat bo‘lib, orqa miyadan bevosita halqasimon bo‘rtiq ortidan ajratiladi. *Qobig‘i shilingan miya* Miya to‘qimasini ochgan holda miya pardalari (teri yoki parda) olib tashlangan butun miya. Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi material-lar).	 
Buzoq kallapo‘chasi – 6585 Kallapo‘cha kalla qismidan barcha suyak-lar (bosh chanog‘i) bir butun qilib ajratib olinadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Tilni qoldirish yoki olib tashlash; ·O‘ralgan va bog‘langan, yoki tekis yoyilgan holda.	
Lunj go‘shti – 6524 Yanoq go‘shti — og‘iz atrofining chetki qismi bilan birga yuqori va pastki jag‘ suyaklarin-ing tashqi qismini qoplab turuvchi mushakdir. U labdan boshlanib, og‘iz burchagining ortidan quloq oldi so‘lak bezlarigacha davom etadi. Butun yanoq go‘shti labning tashqi qismini o‘z ichiga olmaydi; biroq, u og‘izning so‘rg‘ichsimon chetlarini o‘z ichiga oladi. Anqlashtirilishi lozim: ·Quloq oldi limfa/so‘lak bezlari qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Og‘izning so‘rg‘ichsimon chetlarisiz.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Buzoq submahsuloti	Rasm
Og‘izning (labning) so‘rg‘ichli chekkasi – 6614 So‘rg‘ichlar (lablar) yanoq go‘shtidan (6524 rasm) ajratib olinadi va chaynash mushagi *M. masseter* — yanoq hamda lunj mushagi *M. buccinator* — so‘rg‘ichlar o‘rtasidagi tabiiy chok bo‘ylab kesib olinadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Shilliq parda olib tashlangan.	
Ichki a’zolar to‘plami – 6624 Ichki a’zolar to‘plami jigar, yurak, o‘pka, diafragmaning bir qismi va traxeyaning bir qismi sifatida buqoq bezidan iborat bo‘lib, ushbu a’zolarning barchasi bir-biriga birikkan holda bo‘ladi. Anqlashtirilishi lozim: ·Diafragmaning qalin qismi (*thick skirt*) va taloq qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi materiallar); ·Ayrisimon bez bilan birga.	
O‘pka 6582 Butun a’zodan iborat. Anqlashtirilishi lozim: ·Traxeya (nafas yo‘li) olib tashlangan; ·O‘pkalar bo‘laklarga ajratilgan; ·Faqat diafragmal bo‘lagi.	
Yurak – 6550 Qon tomirlari a’zoga kirish joyidan toza ishlangangan butun yurak. Yurak suyaklari (*ossa cordis*) olib tashlanadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Yurak quloqchalari, aorta va o‘pka poyasi (*pulmonary truncus*) olib tashlangan; ·Yurak asosidagi yog‘ qatlami qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Toza ishlanmagan— qon tomirlari va yog‘ qatlami qoldirilgan.	

STANDARTLARNI QAYTA TO‘PLAMIGA OBUNA - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Buzoq submahsuloti	Rasm
Jigar 6530 Shpigel bo‘lagi va kapsulani o‘z ichiga olgan butun a’zo. Anqlashtirilishi lozim: ·Limfa tugunlari qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Kavak vena olib tashlangan; ·Boylam olib tashlangan; ·Rangi; ·Qobig‘i shilingan .	
Buyrak – 6540 Qon tomirlari, siydik nayi va parda olib tashlangan butun a’zo. Anqlashtirilishi lozim: ·Buyrakning tashqi yog‘ qatlami qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Buyrak darvozasi va ichki yog‘lar olib tashlangan yoki qoldirilgan.	 Buyrak, tashqi yog‘ qatlami olib tashlangan  Buyrak, tashqi yog‘ qatlami qoldirilgan
So‘lak bezi – 6559 So‘lak bezi yanoqning ichki shilliq qavatini o‘z ichiga oladi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Buzoq submahsuloti	Rasm
Ayrisimon bez (Buqoq bezi) – 6560 Ayrisimon bez (yosh erkak yoki urg‘ochi hayvonlardan olinadigan) traxeya bo‘ylab tomoq birikmasi bilan qoplangan bo‘ladi. Atrofdagi yog‘ qatlami olib tashlanadi. Buzoq buqoq bezining mag‘zi: ·Yurak oldi buqoq bezi; ·Tomoq buqoq bezi.	 Yurak oldi buqoq bezi  Tomoq buqoq bezi
Dum–6561 Dum tana go‘shtidan dumg‘aza va dum umurtqalari tutashgan joydan ajratib olinadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Ortiqcha yog‘ qatlami toza ishlangangan; ·Umurtqalar soni.	
Taloq – 6580 Ushbu uzunchaq a’zo katta qoringa birikkan bo‘lib, undan barcha biriktiruvchi to‘qimalar olib tashlangan bo‘ladi.	
Paylar 6590 Paylar old/orqa oyoqlarning yuza va chuqur buquvchi paylaridan hamda ularni o‘rab turgan tolali to‘qimalardan iborat. Paylar, shuningdek, skelet tuzilishining muayyan qismlaridan ham tayyorlanishi mumkin. Anqlashtirilishi lozim: ·Oldi yoki orqa oyoqlardan olingan paylar.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Buzoq submahsuloti	Rasm
Diafragmaning ingichka qismi – 6610 Diafragmaning ingichka qismi diafragmaning mushakli qismidan ajratib olinadi. Go‘shtni qoplab turgan oq payli to‘qima olib tashlanadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Payli to‘qima qoldirilgan.	
Diafragmaning qalin qismi – 6611 Diafragmaning qalin qismi diafragmaning bel qismidan tayyorlanadi. Go‘shtni qoplab turgan oq payli to‘qima olib tashlanadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Payli to‘qima qoldirilgan.	
Oyoqlar– 6622 Old oyoqlar bilak va bilak-kaft suyaklari tutashgan bo‘g‘imdan, orqa oyoqlar esa oshiq va karsak suyaklari tutashgan bo‘g‘imdan kesiladi. Terisi shilingan yoki issiq suvda ishlangandan so‘ng qirqib va tivitlab junidan tozalanadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Arralangan yoki bo‘g‘im bo‘ylab ajratilgan; ·Butun yoki tilimlab kesilgan; ·Suyaksizlantirilgan.	
Urug‘donlar – 6623 Urug‘donlar urug‘don ortig‘ini (dum boderiga birikkan) va urug‘donning konussimon boshi yaqinida joylashgan arqonsimon naychani olib tashlash orqali tayyorlanadi. Anqlashtirilishi lozim: · Pardasi qoldirilgan yoki olib tashlangan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Buzoq submahsuloti	Rasm
Qizilo‘ngach – 6625 Qizilo‘ngach yoki halqum nayi oysha yutilgan ovqatni halqumdan oshqozonga o‘tkazuvchi mushakli naychadan iborat. Qizilo‘ngach shilliq parda bilan qoplangan hamda ovqatni oshqozonga qarab harakatlantiruvchi chuqur mushak qavati bilan o‘ralgan.	
Qizilo‘ngach atrofi go‘shti – 6613 Halqumdan tatakkacha bo‘lgan masofada qizilo‘ngachni o‘rab turuvchi go‘shtli qism.	
Ichak 6626 Ichki qismiga tutashgan tutqich bilan birga yorilgan ichak. Anqlashtirilishi lozim: ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi materiallar); ·Dimlangan (issiq suvda ishlangangan), qirilgan hamda qaynayotgan suvga botirish orqali zichlashtirilgan/qotirilgan; ·Tutqich olib tashlangan.	
Shirdon – 6628 Shirdon kavsh qaytaruvchi hayvon oshqozonining to‘rtinchi bo‘limi bo‘lib, undan oshqozon shirasi ajraladi; u jabra va o‘n ikki barmoq ichak o‘rtasida joylashgan. Me’da o‘n ikki barmoq ichakdan pilorik klapan, kuchli mushak sfinkteri orqali ajralib turadi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Buzoq submahsuloti	Rasm
Katta qorin / Tatak – 6629 To‘r qorin bilan birga butun katta qorin dimlangan, yorilgan hamda epiteliyni olib tashlash uchun tozalangan.	
Katta qorin ustunlari – 6632 Katta qorin ustunlari katta qorindan (6629 rasm) ajratib olinadi va bir butun bo‘lak holida kesib olinadi. Tashqi yog‘ qatlamlari olib tashlanadi.	
To‘r qorin – 6633 To‘r qorin katta qorindan (6629 rasm) ajratib olinadi, uning to‘q ichki qavati olib tashlanadi. To‘r qorin xom holatda yoki dimlangan va oqartirilgan holda tayyorlanadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Dimlangan va/yoki dimlangan hamda oqartirilgan; ·Tabiiy shaklida qoldirilgan yoki uzunlamasiga kesib yorilgan.	
Qatqorin – 6634 Qatqorin — kavsh qaytaruvchi hayvonlar oshqozonining uchinchisi bo‘lib, u ingichka mushakli buklamalar (varaqlardan) iborat hamda sirchora va to‘r qorin oralig‘ida joylashgan.	
Barqarorlashtirilgan qon – 6640 Natriy xlorid (NaCl) bilan konservalangan yoki konservalanmagan, sovutilgan yoki muzlatilgan barqarorlashtirilgan qon.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Buzoq submahsuloti	Rasm
Defibrinlangan qon – 6641 Natriy xlorid (NaCl) bilan konservalangan yoki konservalanmagan, sovutilgan yoki muzlatilgan defibrinlangan qon.	
Qon plazmasi – 6642 Qon hujayralari olib tashlangandan so‘ng barqarorlashtirilgan qon mahsuloti; natriy xlorid (NaCl) bilan konservalangan yoki konservalanmagan, sovutilgan yoki muzlatilgan.	
Qon zardobi – 6643 Qon hujayralari olib tashlangandan so‘ng defibrinlangan qon mahsuloti; natriy xlorid (NaCl) bilan konservalangan yoki konservalanmagan, sovutilgan yoki muzlatilgan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

5.1.3 Qo‘y go‘shti, submahsulotlari, (40) / Echki go‘shti, submahsulotlari, (50)

Qo‘y/Echki submahsuloti	Rasm
Uzunchoq kesilgan til – 7000 Bizang suyagidan tashqari, ildizi va barcha til osti suyaklari bo‘lgan butun a’zo qoldiriladi. Hiqildoq, hiqildoq usti tog‘ayi va traxeyaning dastlabki uchta halkasi birikkan holda qoladi. Ildiz qismi trax-eyaning uchinchi halkasi bo‘ylab toza ishlanadi; qizilo‘ngach va halqum to‘liq olib tashlanadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi material-lar); ·Yog‘ qatlamining taxminiy qalinligi; ·Limfa/so‘lak bezlari olib tashlangan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qo‘y/Echki submahsuloti	Rasm
Qisqa kesilgan til – 7010 Til hiqildoq usti tog‘ayi (*epiglottis*) oldidan va til osti suyaklarining qalqonsimon o‘sig‘i (*urohyal*) ortidan ildiz hamda tomoq qismidan ajratib olinadi. Hiqildoq usti tog‘ayining uchi olib tashlanadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Limfa/so‘lak bezlari olib tashlangan.	
Shvetsariya usulida tilni kesib olish – 7015 Uzunchoq kesilgan tildan (7000 rasm) barcha til osti suyaklari va unga birikkan yog‘ning katta qismi olib tashlangandan so‘ng qoladigan til qismini ajratish orqali olinadi. Ildizni tashkil etuvchi mushakli qism va asos mushaklari olib tashlanadi, natijada faqat taxminan 95% toza go‘shtdan iborat bo‘lgan suyaksizlantirilgan hamda toza ishlangan til hosil bo‘ladi.	
Bosh – 7150 Butun qo‘y boshi: ensa bo bo‘g‘imi va birinchi bo‘yin umurtqasi tutashgan joyidan kesib ajratiladi (kesim ventral o‘qqa vertikal/tik ravishda amalga oshirilishi lozim). Anqlashtirilishi lozim: ·Terisi bilan / terisi olib tashlangan; ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi materiallar).	
Bosh suyagi – 7151 Miya tutgan bosh suyagi (pastki jag‘ suyagisiz). Anqlashtirilishi lozim: ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi materiallar).	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qo‘y/Echki submahsuloti	Rasm
Miya – 7070 Miya (miyacha, yarimsharlar, ko‘ruv do‘ngliklari va halqasimon bo‘rtiq ko‘prigi) dan iborat bo‘lib, orqa miyadan bevosita halqasimon bo‘rtiq ortidan ajratiladi. *Qobig‘i shilingan miya:* Miya to‘qimasini ochgan holda miya pardalari (teri yoki parda) olib tashlangan butun miya. Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi materiallar).	 Miya  Qobig‘i shilingan miya
Lunj go‘shti 5.1.4 *– 7028* Yanoq go‘shti — og‘iz atrofining chetki qismi bilan birga yuqori va pastki jag‘ suyaklarining tashqi qismini qoplab turuvchi mushakdir. U labdan boshlanib, og‘iz burchagining ortidan quloq oldi so‘lak bezlarigacha davom etadi. Butun yanoq go‘shti labning tashqi qismini o‘z ichiga olmaydi; biroq, u og‘izning so‘rg‘ichsimon chetlarini o‘z ichiga oladi. Anqlashtirilishi lozim: ·Quloq oldi limfa/so‘lak bezlari qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Og‘izning so‘rg‘ichsimon chetlarisiz.	
Bosh trim go‘shti (go‘sht) – 7110 Bosh go‘shti bosh qismidan tayyorlanadi hamda bosh suyagi yoki pastki jag‘dan ajratib olingan har qanday yoki barcha go‘sht bo‘laklarini o‘z ichiga oladi, biroq konussimon so‘rg‘ichlarni o‘z ichiga olmaydi. Bosh go‘shti limfa tugunlari, so‘lak bezlari, tildan yoki bo‘yindan olingan mushak va trim bo‘laklarini o‘z ichiga olmasligi kerak.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qo‘y/Echki submahsuloti	Rasm
Ichki a’zolar to‘plami– 7140 Ichki a’zolar to‘plami jigar, yurak, o‘pka, traxeya va diafragmaning bir qismidan bir yaxlit to‘plam sifatida iborat bo‘ladi. Anqlashtirilishi lozim: ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi material-lar); ·Diafragmaning qalin qismi qoldirilgan; ·Taloq qoldirilgan; ·Ayrisimon bez bilan birga.	
Yurak va o‘pka – 7141 Bir-biriga birikkan yurak va o‘pka hamda qizilo‘ngachning bir qismidan iborat bo‘lib, o‘z ichiga yurak oldi buqoq bezini ham olishi mumkin. Anqlashtirilishi lozim: ·Birikkan a’zolarni ajratib olish uchun qo‘shimcha toza ishlov berilgan.	
Yurak – 7050 Qon tomirlari a’zoga kirish joyidan toza ishlangan butun yurak. Anqlashtirilishi lozim: ·Yurak quloqchalari, aorta va o‘pka poyasi olib tashlangan; ·Yurak asosidagi yog‘ qatlami qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Toza ishlanmagan— qon tomirlari va yog‘ qatlami qoldirilgan.	
O‘pka – 7100 Butun a’zodan iborat. Anqlashtirilishi lozim: ·Traxeya olib tashlangan; ·O‘pkalar bo‘laklarga ajratilgan; ·Faqat diafragmal bo‘lagi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qo‘y/Echki submahsuloti	Rasm
Jigar – 7030 Shpigel bo‘lagi va parda o‘z ichiga olgan butun a’zo. Anqlashtirilishi lozim: ·Limfa tugunlari qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Kavak vena olib tashlangan; ·Boylam olib tashlangan.	
Buyrak – 7040 Qon tomirlari, siydik nayi (*urethra* / *ureter*) va kapsulasi (parda) olib tashlangan butun a’zo. Anqlashtirilishi lozim: ·Tashqi yog‘lar qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Buyrak darvozasi va ichki yog‘lar olib tashlangan yoki qoldirilgan.	
Ayrisimon bez (buqoq bezi) – 7060 Yosh hayvonlardan olinadigan hamda bo‘yin va yurak sohasidan kesib olinadigan ayrisimon bez. Atrofdagi yog‘ qatlami olib tashlanadi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qo‘y/Echki submahsuloti	Rasm
Katta qorin (qorin) – 7080 Katta qorin (qorin) xom holatda bo‘lib, epiteliyni olib tashlash uchun yuvilgan va dimlangan. Tashqi yuzasi yog‘ qatlamlaridan tozalanadi. Anqlashtirilihi lozim: ·To‘r qorin olib tashlangan yoki qoldirilgan; · Tuzlangan katta qorin. *Oqartirilgan katta qorin*: Katta qoringa yanada chuqurroq ishlov berilganda, u oqartirilishi va zichlashtirilishi lozim (issiq suvda yuviladi va tozalash moslamasi orqali o‘tkaziladi). Anqlashtirilishi lozim: ·To‘r qorin olib tashlangan yoki qoldirilgan; ·Yog‘ olib tashlangani va bog‘lovchi tasmasi kesib yorilgani; ·Yog‘ 80 C°haroratdagi suv bilan olib tashlangani; ·Suvda yoki sovutkichli omborda sovutilgani;* ·Mahsulot ishlab chiqarilgan kunning ertasiga muzlatilishi lozimligi; ·Mahsulot tabiiy rangda yoki oqartirilgan holatdaligi.	 Katta qorin, xom  Katta qorin, oqartirilishi
Taloq – 7090 Ushbu uzunchaq a’zo katta qoringa birikkan bo‘lib, undan barcha biriktiruvchi to‘qimalar olib tashlangan. Anqlashtirilishi lozim: ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi materiallar).	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qo‘y/Echki submahsuloti	Rasm
Urug‘donlar – 7130 Urug‘donlar urug‘don ortig‘ini (dum borderiga birikkan) va urug‘donning konussimon boshi yaqinida joylashgan arqonsimon naychani olib tashlash orqali tayyorlanadi. Anqlashtirilishi lozim: · Pardasi qoldirilgan yoki olib tashlangan.	
Ichaklar (Ichak pardalari) – 7485 Birgalikda qadoqlangan ingichka va yo‘g‘on ichak.	
Ingichka ichak – 7486 Ingichka ichak.	
Ko‘r ichak – 7487 Yo‘g‘on ichakning ko‘r ichakka mos keluvchi qismi. Anqlashtirilishi lozim: ·Ba’zi mamlakatlar tomonidan sotish uchun yaroqsiz deb hisoblangan qismlar ko‘rsatib o‘tilishi lozim (alohida xavf tug‘diruvchi materiallar); ·Saqlab qolingan yog‘ miqdori; ·Ichakning uzunligi; ·Shilliq parda olib tashlangan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qo‘y/Echki submahsuloti	Rasm
Oyoqlar – 7495 Terisi shilingan yoki dimlangandan so‘ng qirqib va tivitlab junidan tozalangan oyoqlar: old oyoqlar bilak va bilak-kaft suyaklari, orqa oyoqlar esa oshiq va karsak suyaklari tutashgan bo‘g‘imdan kesiladi. Anqlashtirilishi lozim: ·Arralangan yoki bo‘g‘im bo‘ylab ajratilgan.	
Barqarorlashtirilgan qon – 7470 Natriy xlorid (NaCl) bilan konservalangan yoki konservalanmagan, sovutilgan yoki muzlatilgan barqarorlashtirilgan qon.	
Defibrinlangan qon – 7471 Natriy xlorid (NaCl) bilan konservalangan yoki konservalanmagan, sovutilgan yoki muzlatilgan defibrinlangan qon.	
Qon plazmasi – 7472 Qon hujayralari olib tashlangandan so‘ng barqarorlashtirilgan qon mahsuloti; natriy xlorid (NaCl) bilan konservalangan yoki konservalanmagan, sovutilgan yoki muzlatilgan.	
Qon zardobi – 7473 Qon hujayralari olib tashlangandan so‘ng defibrinlangan qon mahsuloti; natriy xlorid (NaCl) bilan konservalangan yoki konservalanmagan, sovutilgan yoki muzlatilgan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

5.1.4 Cho‘chqa go‘shti, submahsulotlari, (30)

Cho‘chqa submahsuloti	Rasm
Qisqa kesilgan til – 7500 Qisqa kesilgan til — bizang suyagi, hiqildoq va hiqildoq usti tog‘ayi olib tashlangandan so‘ng qoladigan til qismidir. Ildiz qismi til osti suyaklari ortidan to‘g‘ri chiziq bo‘ylab kesiladi. Ushbu kesim traxeya va ildizni olib tashlaydi, ammo til osti suyaklari tilda qoladi. Hiqildoq usti tog‘ayi va til o‘rtasidagi shilliq parda saqlab qolinadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Limfa/so‘lak bezlari olib tashlangan.	
Shvetsariya usulida tilni kesib olish – 7501 Shvetsariya usulida tilni kesib olish — barcha til osti suyaklari hamda unga birikkan yog‘ning katta qismi olib tashlangandan so‘ng qoladigan til qismidir. Mushakli ildizning asosi olib tashlanadi, natijada faqat mushak tanasidan iborat bo‘lgan, suyaksizlantirilgan hamda toza ishlangan til hosil bo‘ladi.	
Uzunchoq kesilgan til – 7502 Uzunchoq kesilgan til — bizang suyagidan tashqari, ildizi va barcha til osti suyaklari bo‘lgan butun a’zo. Hiqildoq, hiqildoq usti tog‘ayi va traxeyaning dastlabki uchta halkasi birikkan holda qoladi. Ildiz qismi traxeyaning uchinchi halkasi bo‘ylab toza ishlanadi; qizilo‘ngach va halqum to‘liq olib tashlanadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Yog‘ qatlamining saqlab qolingan taxminiy qalinligi; ·Limfa/so‘lak bezlari olib tashlangan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Cho‘chqa submahsuloti	Rasm
Til osti go‘shti – 7609 Til osti go‘shti — tilga toza ishlov berishda (maxsus qisqa kesimda) olinadigan yog‘siz go‘sht bo‘lagidir.	
Lunj go‘shti – 7650 Lunj go‘shti — og‘iz atrofining chetki qismi bilan birga yuqori va pastki jag‘ suyaklarining tashqi qismini qoplab turuvchi mushakdir. U labdan boshlanib, og‘iz burchagining ortidan quloq oldi so‘lak bezlarigacha davom etadi. Butun yanoq go‘shti labning tashqi qismini o‘z ichiga olmaydi; biroq, u og‘izning so‘rg‘ichsimon (papillyar) chetlarini o‘z ichiga oladi. **Anqlashtirilishi lozim:** ·Quloq oldi limfa va so‘lak bezlari qoldirilgan yoki olib tashlangan; ·Tashqi yog‘ olib tashlangan.	
Bosh – 7549 Terisi shilingan butun bosh: ensa bo‘g‘imi va birinchi bo bo‘yin umurtqasi tutashgan joyidan kesib tana go‘shtidan ajratiladi (kesim bo‘yin umurtqalarining asosiy o‘qiga vertikal ravishda amalga oshirilishi lozim). Anqlashtirilishi lozim: ·Jag‘ ostin yog‘li go‘shti olib tashlangan; ·Til, yanoq va quloqlar qoldirilgan; ·Bosh terisi shilingan yoki shilinmagan.	
Miya – 7550 Miya (miyacha, yarimsharlar, ko‘ruv do‘ngliklari va halqasimon bo‘rtiq ko‘prigi) dan iborat bo‘lib, orqa miyadan bevosita halqasimon bo‘rtiq ortidan ajratiladi. Miya pardalari qoldiriladi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Cho‘chqa submahsuloti	Rasm
Bosh terisi – 7585 Bosh terisi bosh qismidan barcha suyaklarni (bosh suyagini) bir yaxlit bo‘lak holida ajratib olish orqali olinadi. Til olib tashlanadi.	
Chakkay go‘shti – 7586 Terisi olib tashlangan chakka mushaklari.	
Quloqlar – 7692 Quloq suprasi hamda tog‘aylari (qalqonsimon va quloq tog‘aylari), kirlari va junlari olib tashlanadi. Anqlashtirilishi lozim: ·Butun; ·To‘g‘ri burchakli kesim.	
Tumshug‘i – 7693 Burun tog‘ayi.	
Lablar – 7587 Lablar yanoq so‘rg‘ichlari tutashgan joydan ajratib olinadi hamda konussimon so‘rg‘ichlar yaqqol ko‘rinib turgan qismdan iborat bo‘ladi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Cho‘chqa go‘shti mahsuloti	Rasm
Ichki a’zolar to‘plami – 7525 Bir butun to‘plam sifatida jigar, yurak, o‘pka, traxeya va diafragmaning bir qismini o‘z ichiga oladi. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan talablar: ·Diafragmaning qalin qismi saqlangan; ·Taloq saqlangan; ·Ayrisimon bez bilan birga.	
Yurak va o‘pka – 7524 Yurak, o‘pka va qizilo‘ngachning bir qismidan iborat.	
Yurak – 7540 Butun yurak, qon tomirlari a’zoga kirish joyida tozalangan. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan talablar: ·Quloqchalar, aorta va o‘pka poyoyasi olib tashlangan; ·Yurak asosidagi yog‘ qatlami saqlangan yoki olib tashlangan; ·Tozalanmagan – qon tomirlari va yog‘ qatlami saqlangan.	
O‘pka – 7526 Butun o‘pka a’zosini tashkil etadi. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan talablar: ·Traxeya olib tashlangan; ·O‘pkalar bir-biridan ajratilgan; ·Faqat diafraqmal bo‘lak.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Cho‘chqa go‘shti mahsuloti	Rasm
Traxeya – 7528 Traxeya odatda nafas yo‘li deb ataladi va hayvonning nafas olish tizimiga kiradi. Traxeya hiqildoq asosidan ajratib olinadi va o‘pka sohasi bo‘ylab davom etib, u yerda uch (3) qismga bo‘linadi. Traxeya bir nechta tog‘ay halqalari, mushak va biriktiruvchi to‘qimalar hamda shilliq qavatdan iborat.	
Jigar– 7520 Butun a’zo, shu jumladan Shpigel bo‘lagi va kapsulani o‘z ichiga oladi. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan xususiyatlar: ·Limfa tugunlari saqlangan yoki olib tashlangan; ·Kovak vena olib tashlangan; ·Boylam olib tashlangan.	
Buyrak– 7530 Qon tomirlari, siydik naychasi va kapsulasi olib tashlangan butun a’zo. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan xususiyatlar: ·Tashqi yog‘lar saqlangan yoki olib tashlangan; ·Buyrak darvozasi va ichki yog‘lar olib tashlangan yoki saqlangan.	
Diafragmaning qalin qismi – 7541 Yog‘ va biriktiruvchi to‘qimalari olib tashlangan diafragma ustuni. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan xususiyatlar: ·Biriktiruvchi to‘qima saqlangan.	

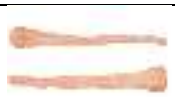
STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Cho‘chqa go‘shti mahsuloti	Rasm
Diafragmaning ingichka qismi – 7542 Parda bilan birga diafragmaning go‘shtdor chekka qismi. Yog‘ va biriktiruvchi to‘qimalar olib tashlanadi. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan xususiyatlar: ·Biriktiruvchi to‘qima saqlangan.	
Diafragma – 7543 Butun diafragmadan (ingichka va qalin qismlari) iborat. Yog‘ va biriktiruvchi to‘qima saqlangan. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan xususiyatlar: ·Yog‘ va biriktiruvchi to‘qima olib tashlangan; ·Pay to‘qimasi olib tashlangan.	
Dum – 7510 Cho‘chqa dumi tana go‘shtida 2–4 ta dum umurtqasi qoladigan qilib ajratiladi. Dumning asosiy qismida (tushaga birikkan joyida) ortiqcha yog‘ va teridan tozalanadi. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan xususiyatlar: ·Biriktiruvchi to‘qima saqlangan.	
Urug‘donlar – 7515 Urug‘donlar urug‘don ortig‘i (dum chegarasiga birikkan) hamda urug‘donning konussimon bosh qismiga yaqin joylashgan naychasimon sim olib tashlanib tayyorlanadi. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan xususiyatlar: ·Kapsulasi saqlangan yoki olib tashlangan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Cho‘chqa go‘shti mahsuloti	Rasm
Qizilo‘ngach – 7527 Qizilo‘ngach yoki qiltanoq ovqatni halqumdan oshqozonga o‘tkazuvchi mushak naychasidan iborat. Qizilo‘ngach shilliq qavat bilan qoplangan, hamda yutilgan ovqatni oshqozonga tomon harakatlantiruvchi ichki mushak qatlamiga ega.	
Oshqozon– 7560 Oshqozon (xom) yuvilgan va qaynoq emas. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan xususiyatlar: ·Butun oshqozon, ichki tomoni tashqariga agdargan, tozalangan, kesib tartibga keltirilgan hamda qaynoq suvlangan. Qaynoq suvlash parametri bo‘yicha talablar: davomiyligi, harorati va suvga qo‘shiladigan qo‘shimchalar ko‘rsatilishi shart. Oqartirilgan va qotirilgan: bir necha daqiqa davomida qaynayotgan suvga (100°C) botirish orqali qotirilgan.	
Oshqozon shilliq qavati – 7561 Cho‘chqa oshqozonining bir qismidagi ingichka shilliq qavat. Rangi to‘q qizil. U kavshovchi hayvonlarning setkasimon qorinchasiga o‘xshash xususiyatlarni namoyon etadi. Ushbu mahsulot odatda faqat yuvilgan holda tayyorlanadi.	
Kapkan usulida kesilgan oshqozon– 7570 Butun oshqozon, ochilgan, tozalangan va kesib tartibga keltirilgan, lekin qaynoq suvlangan emas.	
Ingichka ichak– 7571 Oshqozon chiqish qismi va ko‘r ichak oralig‘ida joylashgan. O‘n ikki barmoqli ichak, och ichak va yonbosh ichakni o‘z ichiga oladi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Cho‘chqa go‘shti mahsuloti	Rasm
Ichaklar– 7572 Ovqat hazm qilish tizimining ingichka ichak, ko‘r ichak va yo‘g‘on ichakni o‘z ichiga olgan qismi.	
Yo‘g‘on ichak – 7573 Ko‘r ichak va to‘g‘ri ichak oralig‘ida joylashgan bo‘lib, ikki qismdan iborat: yuqori spiralsimon ustun va quyi ustun.	
Ko‘r ichak – 7574 Ingichka va yo‘g‘on ichakning ko‘r ichakka to‘g‘ri keladigan qismi.	
Yuqori ustun – 7575 Yo‘g‘on ichakning yuqori ustuni.	
Orqa bel qismi – 7576 Yo‘g‘on ichakning to‘g‘ri qismi yoki orqa-bel so-hasi.	
To‘g‘ri ichak – 7577 Ichakning to‘g‘ri ichakka to‘g‘ri keladigan qismi.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Cho‘chqa go‘shti mahsuloti	Rasm
Orqa chiqaruv teshigi qismi– 7578 Ichakning anus yoki tiqin qismiga to‘g‘ri keladigan qismi.	
Qorin tutqichi – 7579 Qorin tutqichi.	
Siydik pufagi – 7580 Butun a’zo.	
Bachadon – 7581 Butun a’zo.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Cho‘chqa go‘shti mahsuloti	Rasm
Tuxumdonlar – 7582 Tuxumdonlar urg‘ochi hayvonning ko‘payish bezi bo‘lib, bachadonning eng chekka uchlarida joylashgan yoki birikkan bo‘ladi. Ular dumaloq shaklda bo‘lib, o‘lchami taxminan 2,5 sm ni tashkil etadi.	
Taloq – 7600 Cho‘zilgan shakldagi a’zo bo‘lib, qorinchaga birikkan, barcha biriktiruvchi to‘qimalari olib tashlangan.	
Timus bezi (Ayrisimon bez) – 7670 Ayrisimon bez (yosh erkak hayvonlardan olinadi) traxeya bo‘ylab tomoqqa birikkan qismi bilan qoplangan. Atrofidagi yog‘ qatlami olib tashlangan.	
So‘lak bezi – 7671 So‘lak bezi yonoqning ichki qatlamini o‘z ichiga oladi.	
Oshqozon osti bezi – 7672 Oshqozon osti bezi jigarning orqa yuzasida hamda oshqozon osti bezi yo‘li kiradigan o‘n ikki barmoqli ichak halqasiga yaqin joyda joylashgan. Oshqozon osti bezi bo‘lakli a’zo bo‘lib, och rangda va so‘lak beziga juda o‘xshash.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Cho‘chqa go‘shti mahsuloti	Rasm
Suyaklar – 7679 Oyoq suyaklari (son suyaklari) – Son suyaklari orqa oyoqning uzun suyaklari bo‘lib, o‘zida yetarli miqdorda suyak iligini saqlaydi. Yelka suyaklari – Yelka suyaklari old oyoqning uzun suyaklari bo‘lib, o‘zida yetarli miqdorda suyak iligini saqlaydi. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan xususiyatlar: ·Faqat son suyaklari; ·Faqat yelka suyaklari.	
Bo‘yin suyaklari – 7681 Bo‘yin suyaklari tusha go‘shtidan tayyorlanadi va suyagidan ajratilgandan so‘ng qoladigan 7 ta bo‘yin umurtqasi va unga birikkan go‘sht qismlaridan iborat. Bo‘yin suyaklari qovurg‘a qismi (4 ta qovurg‘a) va 4 tagacha ko‘krak umurtqasi saqlangan holda tayyorlanishi mumkin.	
Diafragma payi – 7684 Diafragma payi diafragma mushaklarini qorin bo‘shlig‘ining ichki qismiga biriktirib turuvchi biriktiruvchi to‘qimadan iborat. U sariq elastik va oq tolali to‘qimalardan tashkil topgan hamda pergament (varaq) ko‘rinishiga ega.	
Teri – 7690 Teri cho‘chqa tushasidan yoki yarim tushasidan olingan deri bo‘lib, har qanday yoki barcha birinchi darajali go‘sht bo‘laklaridan ajratib olingan teridan iborat.	
Quloq tubi – 7694 Qalqonsimon va quloq tog‘aylari.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Cho‘chqa go‘shti mahsuloti	Rasm
To‘rsimon yog‘ – 7695 Epiploon yoki katta charvi.	
Qorin yog‘i – 7696 Qorin bo‘shlig‘i yog‘i.	
Yonbosh yog‘i – 7697 Oyoqqa yaqin bo‘lgan yonbosh qismini qoplab turuvchi yog‘.	
Barqarorlashtirilgan qon – 7674 Barqarorlashtirilgan qon, natriy xlorid (NaCl) bilan konservalangan yoki konservalangan emas, sovutilgan yoki muzlatilgan.	
Defibrinlangan qon– 7675 Defibrinlangan qon, natriy xlorid (NaCl) bilan konservalangan yoki konservalangan emas, sovutilgan yoki muzlatilgan.	
Qon plazmasi – 7676 Barqarorlashtirilgan qondan qon hujayralari olib tashlangandan so‘ng olingan mahsulot, natriy xlorid (NaCl) bilan konservalangan yoki konservalangan emas, sovutilgan yoki muzlatilgan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Cho‘chqa go‘shti mahsuloti	Rasm
Qon zardobi – 7677 Defibrinlangan qondan qon hujayralari olib tashlangandan so‘ng olingan mahsulot, natriy xlorid (NaCl) bilan konservalangan yoki konservalangan emas, sovutilgan yoki muzlatilgan.	
Terisiz bel yog‘i qatlami – 7583 Cho‘chqa tushasining bel qismidan terisi bilan yoki terisiz ajratib olingan cho‘chqa yog‘i qatlami.	
Old oyoqlar – 4175 Old oyoqlar old chorak qismdan (4021-rasm) bilak-kaft bo‘g‘imi bo‘ylab, old oyoqni yelkadan ajratish orqali tayyorlanadi. Old oyoqlar amalda tuklardan va tuk ildizlaridan holi bo‘lishi kerak. Teri saqlanishi lozim. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan xususiyatlar ·Teri olib tashlangan.	
Orqa oyoqlar (tuyoq) – 4176 Orqa oyoqlar (orqa tuyoq) qismidan oshiq-boldir bo‘g‘imi bo‘ylab, orqa oyoqni sondan ajratish orqali olib tashlanadi. Teri saqlanishi lozim. Qo‘shimcha aniqlashtiriladigan xususiyatlar: ·Teri olib tashlangan.	

STANDARTLAR INSTITUTI #TMWRPU9J3Q - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI